

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 8. julija.

Volk menja dlako a svoje narave
ne. Prav iste stare avstrijske in jezuit-
ske metode uporabljajo naš klerikalizem
kakor nekdaj. Te metode so SLS v
krvi. Laž in obrekovanje sta njeno
glavno orožje.

Ta sredstva so v sili dobrodošla
vodji SLS gosp. Korošcu, ki je šel
bravit svojo potapljaško se ladjo v
Beograd. Dasi smatramo intelektual-
nim krivcem klerikalne zablode kato-
liške mamoništa dr. Brejca in Remca,
se vendar ne da tajiti, da je za taktiko
odgovoren predvsem gosp. Korošec.

Gosp. Korošec, ko je lojalno sode-
loval z JDS, je bil ličnost evropskega
ugleda. Ko je zapustil program nardo-
nega edinstva, na katero sta on in
z njim vsa SLS prisegla od l. 1917,
nadalje na najslabše način pred
vso Evropo, pred zavezniki in protiv-
niki naše države, v «Narodnem Vieču»,
1. decembra 1918. pa obvezno za vse-
lej pred regentom v Beogradu, je za-
čel gosp. Korošec padati od stopnje
do stopnje. Klerikalna politika se je
menjala od dne do dne, druga v Beo-
gradu, druga v Ljubljani, tretja v Za-
grebu, ena za «mase», ena za zgoraj,
vselej neiskrena in neodločna. Ves čas
vselej želez v ognju ali celo troje. Na
zunaj fraze, na znotraj vedno priprav-
ljena vse izdati za skledo formalne
moči.

Gosp. Korošec je od uglednega po-
litika, ki je bil ob prevratu, prispel
na nivo malega provincijalnega kriča-
ča, ki se gre diplomata in državnik,
se zadovoljno smehlja nad malimi tri-
ki in intrigami, vse to v času, ko naš
narod potrebuje velepotentnih dosled-
nih mož. Škoda.

Te dni gosp. Korošec zopet stopa v
svoji dekadenci za stopnjo nižje. V
Beogradu širi neresnico o svoji ožji
domovini, ki jo slika, kakor da je v
revoluciji in da se kri čedi po ljubljans-
kih ulicah, kjer koljejo tolste kano-
nike.

Gosp. Korošec je poskusil širiti laž,
da so v Sloveniji shodi prepovedani. V
resnici so bili zabranjeni le shodi, ki bi
bili sklicani, da se bavijo s trbovljski-
mi dogodki, ker bi se s tem povečalo
razburjenje. Od te zabrane je bil prvi
začet veliki javni shod Orjune v
Ljubljani in za njim cela vrsta nacio-
nalnih manifestacij. Vsi drugi shodi se
vrše in jih nihče ne zavira. Gosp. Ko-
rošec, ki govori o suspenziji zberoval-
nega prava v Sloveniji, vedoma go-
vori neresnico. V čem je v Slove-
niji sicer omejena politična svoboda, je
težko najti. Razburjen radi razpusta
Ljubljanskega občinskega sveta sploh
nihče ni bil. Komunistično - klerikalna
nasilja v Trbovljah so pač vzbudila
val ogorčenja. A naša nacionalna dis-
ciplina je zmogala in rešila klerikalce
osvete. Razburjajo nas dogodki ob
meji, kjer pomaga Italiji stari denun-
cijant «Slovenec». A tudi tu se vzdr-
žuje obdudovanja vredna disciplina.
Par pretopov v časih, ko vsa društva
prirejajo izlete, pač ne more biti znak
«izjemnega stanja». V najmirnejših ča-
sih so poboji med fanti, zlasti v kleri-
kalnih krajih, običajna nedeljska za-
bava. Konflikti, ki se zdijo gosp. Ko-
rošcu tako strašni, so v ostalem skoraj
vedno posledica klerikalnih in komu-
nističnih izzivanj.

Sicer pa vsak pameten človek ve,
da niti vlada niti vladne stranke teh
incidentov ne žele. Nasprotno, obža-
lujejo jih in pozivljajo nacionalne vr-
ste k disciplini.

Preostaja še tužno jadikovanje radi
konfiskacij «Slovenca». Tudi te ne
razburjajo nikogar, pač pa vsa javnost
kot en mož želi miru in mirne pisave,
najmanj pa si želi protidržavne hujska-
rije «Slovenca» in «Domoljuba». Pišite
dostojno in ne zagrošajte podlih zlo-
činov proti državi, zoper plemenski in
verski mir, pa bo kmalu vse v redu.
Vlado lahko kritikujete, kolikor hoče-
te, a ne zaničujte države in ne seje
mrznje proti njej.

«Izjemno stanje» je le v možganih
naše SLS. Ona vidi, da propada, pa si
skuša pomagati, kakor ve in zna.

V Sloveniji pa vlada popoln red in
mir in narod se kaj malo zmeni in ra-
zburja radi strahu, ki je skočil v noge
politikujoči duhovščini. «Revolucija»,
ki jo napoveduje gosp. Korošec beo-
gradskim branjevcem, je od znotraj
votla, od zunaj pa je nič ni. Niti mo-
kre čunje zanj ni treba, ker jo vidi
samo lažjivi Kljukec, ki se je to pot
oblekel v predsednika SLS gosp. dr.
Korošca.

TRAGIČNA SMRT SINA AMERI- SKEGA PREDSEDNIKA.

New York, 8. julija s. Najmlajši sin
predsednika Coolidgea, ki se je pred
krajim po nesreči zastropil, je večeraj
umrl. Bil je star 18 let.

V pričakovanju kraljevega prihoda

UGIBANJA IN KOMBINACIJE. — SEJA MINISTRskega SVETA.

Beograd, 8. julija p. V političnem po-
ločaju ni bilo danes nobene posebne iz-
premembe. Nacionalni blok in opozicija
se bavita s situacijo in čakata na prihod
kralja, ki pride najbrž v petek v Beo-
grad. Krona bo pri tej priliki proučila
politični položaj. V krogih nacionalnega
bloka vlada največji optimizem in sploš-
no se veruje, da se bo rešila situacija v
zmislu njegovih težnj. Dasi uvideva opo-
zicija, da je izgubila bitko, skuša vseeno
rešiti kar se še da, in polaga edino upanje
le še na koncentracijski kabinet, v kate-
rega naj bi vstopili Davidovičevi demo-
krati, klerikalci, zemljoradniki in pa ra-
dikalci, toda brez Pašića in samostojnih
demokratov (!). Seveda je ta kombina-
cija popolnoma absurdna in se sama de-
mantira. Zato je blok zelo rezerviran v
svojih odločitvah.

Danes je dospel semkaj predsednik
muslimanskega kluba dr. Spaho s poslan-
cem Baljićem. Konferiral je z Davidovi-
čem in dr. Korošcem. Razpravljalo se je,
kakšne taktike se naj poslužuje opozicija
napram kralju, če bi pozval niene vodi-
telje na razgovor. Radičevci niso prispeli
in se zato seja bloka tudi danes ni mogla
vršiti. Dr. Maček in Predavac se izgo-
varjata, da morata ostati v Zagrebu, kjer
se vrši seja glavnega odbora HRSS. Tej
seji pripisujejo poseben pomen, ker se
ima na njej razpravljati o potovanju Ra-

dića v Moskvo in o taktiki radičevskega
kluba. Popoldne so konferirali Davidovič,
in zemljoradnik Joca Jovanović, dr. Spa-
ho in dr. Korošec in sklenili, da je naj-
prej počakati na prihod radičevcev.

Beograd, 8. julija p. Danes ob 10. do
13.30 je imela vlada sejo, na kateri je po-
ročal dr. Ninčić obširno o delovanju Male
antante. Ministrski svet je osvojil mnenje
dr. Ninčića. Potem se je govorilo o po-
litičnem položaju in o prihodu kralja v
Beograd. V kabinetu vlada popolno so-
glasje glede presoje situacije.

Na to so prišla na vrsto razna resortna
vprašanja. Bilo je odobrenih več kreditov,
tako za vodne gradbe v Bosni in
Dalmaciji 2 milijona dinarjev in v Črni
gori 800 tisoč dinarjev, 900 tisoč za po-
pravo katedrale v Nikšiću, 2 milijona za
dograditev medicinske fakultete v Beo-
gradu in 25 tisoč dinarjev za tiskovni
urađ notranjega ministrstva. Vlada je
nadalje sklenila povišanje draginskih do-
klad monopolskim delavcem v vsej državi.
Ministrski svet je potem razpravljal o
likvidaciji našega dolga v inozemstvu,
predvsem v Angliji. V to svrhu je bila
imenovana komisija, ki naj preštudira to
vprašanje in ki jo tvori general Joksi-
movič in dr. Nedeljković. Minister Tri-
ković je sporočil, da se odpelje nočjo na
Dunaj v privatnih poslih.

Avstrija zabranila Radiću povratek

RADIČEV DOGOVOR Z BOLJŠEVIŠKIM REŽIMOM. — NJEGOVI
NAČRTI.

Dunaj, 8. julija. s. Avstrijska vlada je
poslala vsem svojim diplomatskim zas-
topnikom v inozemstvu ukaz, da ne sme
jo izdati Stjepanu Radiću vizuma za po-
tovanje v Avstrijo. Istočasno so bile vse
avstrijske obmejne postaje obveščene,
da morajo na vsak način preprečiti evan-
tuelni Radičev prestop avstrijske meje.
Avstrijska vlada je dognala, da je Ra-
dić oficijelno prevzel službo komunistič-
nega zaupnika in propagatorja «hrvats-
ke kmečke - delavske republike» z bolj-
ševiškim značajem. Sklepan je tudi do-
govor z makedonskimi bugaršini in al-
banskimi nacionalisti, ki so pripravljeni
podpirati Radičev akcijo, katera je v
glavnem naperjena proti integriteti Ju-
goslavije. Po načrtu, ki je bil odobren v

Moskvi, bi imel Radić voditi vso akcijo
z Dunaja, kjer bi izdal tudi poseben
list, za katerega je boljševiška vlada da-
la ogromna sredstva na razpolago.

Avstrijska vlada smatra, da je name-
ravana Radičeva akcija nezdržljiva z
neutralsko avstrijske republike ter bo
zato na vsak način preprečila Radičev
nastanitev na Dunaju ali kateremkoli
drugem kraju Avstrije.

Kakor se govori v političnih krogih,
bodo tudi zapadne države zabranile Ra-
diću nastanitev, ker je kot komunistični
agitator opasen za red in mir v Evropi.
(Radičevi zavezniki, klerikalci, javlja-
jo danes v «Slovencu», da je Radić v so-
boto dne 5. julija odpotoval čez Moskvo
na Dunaj. Op. uređ.)

Revizija razmejitve z Italijo

POVRATEK POSLANIKA BODRERA V BEOGRAD. — VPRAŠANJE
TRGOVINSKE POGODBE.

Beograd, 8. julija. p. Sinoči se je po-
vrnil italijanski poslanik Bodrero iz Ri-
ma. Kakor se doznava, je imel razgovor
med našim poslanikom v Rimu Antoni-
jevićem in ministrskim predsednikom
Mussolinijem uspeh glede korakov, ki
jih imata obe vladi storiti skupno, da se
odpravijo spori ob meji in da se pose-
ši odnosno revidira razmejitev med našo
kraljevino in Italijo. Jutri bo dr. Ninčić
sprejel italijanskega poslanika. Nočjo se
je v političnih krogih govorilo, da odpo-
tuje poslanik Bodrero te dni v Ljubljani
in potem na mejo, da na licu mesta
ob sodelovanju naše in italijanske komi-
sije izvede dogovor med Antonijevićem
in Mussolinijem.

Beograd, 8. julija. p. Dopoldne sta se

sestala naš delegat Kukić in predsednik
italijanske delegacije je Luccioli, ki je
na podlagi novih navodil svoje vlade po-
tom poslanika Bodrera modificiral ita-
lijanske predloge. Od 17. do 21. seja med
člani naše delegacije Kukićem, Todor-
vićem, pomočnikom generalnega ravnar-
telja carin drjem. Smidom in izveden-
cem Čudićem ter predsednikom itali-
janske delegacije Lucciolijem.

Jutri se sestane plenum obeh dele-
gacij in je upati, da bodo rešena glavna
sporna vprašanja. Po sestanku z Luccio-
lijem je naša delegacija zelo optimistič-
na in pravi, da bo carinski del tarife go-
tov te dni, tako da je upati, da bo tr-
govinska pogodba z Italijo perfektna do
konca julija ali začetkom avgusta.

Zadnje priprave za praško konferenco

PANTA GAVRILOVIĆ ŽE V PRAGI. — ČEŠKI LISTI O BESARBSKEM
VPRAŠANJU.

Praga, 8. julija. j. Danes je prispel
semkaj pomočnik zunanjega ministra Pan-
ta Gavrilović, da skupno s pomočnikom
češkoslovaškega zunanjega ministrstva iz-
vrši vse priprave za konferenco Male an-
tante. Za četrtek se pričakuje prihod zu-
nanjih ministrov dr. Ninčića in Duca.

Listi naglašajo, da je praški sestanek
zunanjih ministrov Male antante važen
posebno radi tega, ker bo konferenca za-
vezala tudi svoje stališče glede besarabske-
ga vprašanja. Čeprav rusko vprašanje ne
spada v ožji okvir zveze Male antante,
vendar je sedanjí politični položaj tak,
da se ne bo mogoče ogniti ruskemu vpra-
šanju. Značilno je posebno pisanje organa
ministrskega predsednika Svehle «Ven-

kova», ki pravi, da praška konferenca si-
cer ne bo prinesla nobene izpremembe
beogradskih sklepov (to se pravi, da si
pridrže vsi člani Male antante politiko
prostih rok glede ruskega vprašanja), da
pa se radi priručnejšega sodelovanja Ma-
le antante vendarle mora pripraviti ure-
ditev odnosajev z Rusijo.

RUMUNIJA ZAHTEVA ODGOVITEV PRAŠKE KONFERENCE?

Beograd, 8. julija. r. Nocojšnje «No-
vosti» poročajo iz Bukarešte, da je
zahtevala rumunska vlada v zadnjem
trenotku, naj se odloži konferenca zu-
nanjih ministrov Male antante. V beo-
gradskih uradnih krogih ni o tem nič
znanega.

HITLER ODLOŽIL PREDSEDSTVO NAROD. SOCIJ. STRANKE.

Monakovo, 8. julija j. Hitler je iz-
jeteč podal izjavo, da odstopa od vod-
stva stranke.

RESEN POLOŽAJ V ALBANIJI.

Beograd, 8. julija. p. Po poročilih
z albanske meje postajajo razmere v
Albaniji vedno resnejše. Vlada Fan
Nolla se nahaja v sila težavnem po-
ločaju. V več krajih je proglašeno ob-
sedno stanje. Računa se, da so alban-
ski vladi šteti dnevi.

STRAHOVITA NEVIHTA V ITALIJI

Milan, 8. julija. a. Po vsej zgornji
podalpinski Italiji je divjala sinoči si-
lovita nevihta z zelo hudo točo, ki je
bila po nekaterih krajih debela kot
kurja jajca. Poljski pridelek je po ve-
čini uničen, veliko število hiš in dru-
gih posolij je močno poškodovanih.
Zlasti katastrofalno je vplivala nevihta
na Piemontu, v alessandrijskem
okrožju, v Bielli, Mondovi in Berga-
mu.

Macdonald v Parizu

IZREDNO SIMPATIČNI SPREJEM. — OPOZICIJA DESNIČARSKIH
LISTOV. — NADALJEVANJE V CHEQUERSU ZAČETIH
RAZGOVOROV.

Pariz, 8. julija. j. Angleški ministrski
predsednik Macdonald je prispel danes
ob 16.05 v Pariz in bil sprejet na kolo-
dvoru od ministrskega predsednika Her-
riota in več francoskih ministrov. Pred
kolodvorom se je zbrala velika množica
ljudstva ki je Macdonalda prisrčno po-
zdravljala. Ko sta ministrska predse-
dnika zapustila kolodvor, so zaorili vzkliki:
«Zivel Macdonald! Zivel mir!» Množica
je predrla policijski kardon in obkolila
avtomobil ministrskih predsednikov, ki
je mogel le počasi nadaljevati vožnjo
na Quai d'Orsay. Posvetovanju obeh mi-
nistrskih predsednikov sta prisostvovala
tudi politični direktor zunanjega mini-
strstva Peretti della Rocca in državni
podtajnik Foreign office lord Crewe.

Londonška poročila pariških listov na-
glašajo, da je Macdonald odšel v Pariz
kljub močnemu prehlajenju. Pred svojim
odhodom je Macdonald izjavil zastopni-
kom londonskih časopisov, da je namen
njegovega potovanja v Pariz doseženje
popolnega sporazuma med Francijo in
Anglijo. Za jutri op. dne so člani pa-
lamentarnih odsekov za zunanje zadeve in
finance povabljeni od Herriota na dnev-
ki mu bo prisostvoval tudi Macdonald.

Vladi prijazni listi objavljajo tople
pozdrave Macdonaldu dočim desničarsko
časopisje nadaljuje brezobziren boj proti

Herriotovi vladi in nazivlja Macdonal-
do potovanje v Pariz kot reševalno ak-
cijo v prid Herriotu. Del nacionalistič-
nih listov tudi pravi, da je Herriot ose-
bno naprosil Macdonalda za nujno pomoč,
drugi pa zopet zagotavljajo, da je Mac-
donald prišel svojevoljno reševati Her-
riota.

Herriot je pred odhodom na kolodvor
prišel v senat in prošil, naj se odgodi
interpelacijska debata na četrtek. Radi
tega je Herriot tudi prispel prekasno na
kolodvor, kjer ga je Macdonald že čakal
v salonu.

Pariz, 8. julija. j. O današnjem sestanku
Macdonalda s Herriotom je bil izdan
slednji komuniké: 1.) Ministrska pred-
sednika Herriot in Macdonald sta v na-
vzočnosti poslanika Crewea in gg. Ater-
kouse, Selby, Rocca, Seydou, Chamette,
Bergery in Hamerling danes ob 6. zve-
čer uričela povetovanje pri oni točki,
pri kateri sta prenehala na sestanku v
Chequersu. Posvetovanja se bila končala
ob 8. zvečer in se bodo nadaljevala dan-
es na angleškem veleposlanstvu in ju-
tri ob pol 9. dopoldne v francoskem zu-
nanjem uradu.

Po najpovejših informacijah danes so-
stavljena francoska nota sploh ne bo
objavljena.

Besedilo češko-italijanske pogodbe

BESEDILO JE BILO VČERAJ OBJAVLJENO V RIMU IN PRAGI. —
POGODBA VSEBUJE DEFENZIVNO ZVEZO OBEH DRŽAV.

Praga, 8. julija. s. Na podlagi pogodbe
med italijansko in češkoslovaško vlado
bo nočjo objavljena italijansko-češkoslo-
vaška politična pogodba, ki se glasi:
«Pogodba o prisrčnem sodelovanju
med Češkoslovaško in Italijo.

Vlada češkoslovaške republike in vlada
Nj. Vel. kralja Italije sta v svrhu zasig-
uranja miru in v želji, da sodelujeta na
konsolidaciji razmer v Evropi in njeni
gospodarski povzdigi ter trdno odločeni,
da zasigurata z mirovnimi pogodbami
ustanovljeni mednarodni in policijsko-
pravni red, sklenili sledečo pogodbo o
prisrčnem sodelovanju kot naravna posled-
ica obveznosti, ki vežejo obe pogodbo
sklepajoči stranki, in obojestranskega
spoštovanja lastnih pravic.

1.) Visoka pogodbenika se bosta za
slučaj, ako smatrata soglasno, da sta

ogrožena ali da moreta biti ogrožena, spo-
razumela o primernih ukrepih za zasig-
uranje skupnih interesov.

2.) Obe visoki stranki se zavezuje-
ta obojestransko k medsebojni podpori in
sodelovanju za ohranitev stanja, ustvar-
jenega z mirovnimi pogodbami v St. Ger-
mainu, Trianonu in Neillyju, da se upo-
števa obveznosti, nahajajoče se v ime-
novanih pogodbah in zagotovi njihova iz-
vedba.

3.) Pogodba je sklenjena za 5 let in se
eno leto pred potekom ali odpove ali
podaljša.

4.) Pogodba se v smislu čl. 18. sporčli
Zvezi narodov in ratificira. Ratifikacijske
listine se izmenjujejo v Rimu.

5.) Pogodba stopi v veljavo takoj po iz-
menjavi ratifikacij.

Sklepi francoske vlade

Volitna reforma. — Izmena uradnikov.
— Počasenje Jauresa in Renana.

Pariz, 8. julija. j. Danes dopoldne se
je vršil v Elyseju pod predsedstvom
predsednika republike Doumerguea mi-
nistrski svet, na katerem so bili sprejeti
zelo važni sklepi. Ministrski svet je naj-
prej odobril besedilo note, ki pa bo od-
poslana šele po razgovoru Herriota z
Macdonaldom. Sprejet je bil dalje za-
konski načrt o zopetni uvedbi starega
volilnega reda po arondismanih, ki je bil
danes popoldne predložen zbornici. Dalje
je bila sklenjena izmena nekaterih višjih
civilnih uradnikov. Najvažnejša je nado-
mestitev šefa policijskega oddelka Pa-
rierja z mlajšim uradnikom notranjega
ministrstva. Ministrski svet je končno
sklenil prenos začetkom svetovne vojne
ustreljenega socialističnega voditelja
Jauresa, kakor tudi Ernesta Renana in
zgodovinarja Micheleta v Panteon.

NEUSPEH NEMŠKEGA POSOJILA V AMERIKI.

New York, 8. julija. s. Borza se za-
držuje napram nemškemu reparacij-
skemu posojilu v splošnem zelo rezor-
virano in se zato domneva, da poso-
jilo to leto nikakor še ne bo uresni-
čeno.

Borza

8. julija:
ZAGREB. V efektnih tendenca nespre-
menjena. V zaključnih tečajih ni bilo ni-
kakih osebitih sprememb. Nekaj večji
promet je bil v delnicah Slavonije. Tr-
bovljse so obdržale svoj tečaj. — V devi-
zah je bila tendenca danes čvrstejša. Te-
čaj deviz so porasli zaradi male količine
blaga, ki se je pojavila na tržišču. Ven-
dar se po izgledih na tržišču pričakuje
ponovni preokret v prid dinarju, ker so
kupci rezervirani in krijejo le najnujnej-
še potrebe. Narodna banka je interve-
nirala v devizi na švico. Promet je bil
srednji. Največ se je trgovalo v devizah
na Dunaj, London, Italijo in Švico. No-
tirale so devize: Amsterdam 0 do 3250,
Dunaj 0.1203 do 0.1223, Budimpešta 0 do
0.11, Bukarešta 84 do 37, Italija izplači-
lo 363.5 do 366.5, ček 362.5 do 365.5, Lon-
don izplačilo 369.8 do 372.8, ček 369.5 do
372.8, ček 369.5 do 372.5, New-York ček

84.7 do 85.7, Pariz 447.5 do 452.5, Praga
248.9 do 251.9, ček 248.5 do 251.5, Švica
1520 do 1530, ček 1517 do 1527; valute:
dolar 83.75 do 84.75, aK 0.1205 do 0.1225,
Kč 249.5 do 252.5, švicarski franki 1520
do 0; efekti: bančni papirji: Trgo 34 do
35, Eskomptna 125.25 do 126.5, Hipo 66
do 67, Ljubljanska kreditna 215 do 0,
Prašteditna 915 do 920, Slavenska 110
do 115, industrijski papirji: Eksploatacija
118 do 123, Slavonija 98 do 102, Trbovlje
540 do 550, Vevče 137.5 do 140; državni
papirji: 7 odst. posojilo 66.5 do 67.5,
agrarne 21 do 22, Vojna škoda 124 do
127.

BEOGRAD. Povpraševanje danes ni bi-
lo pokrito. Narodna banka je interve-
nirala v devizah na London in Švico. Največ
se je trgovalo v devizah na New-York.
Prago in London. Notirale so devize:
Amsterdam 3200 do 3240, Dunaj 0.1212
do 0.1215, Budimpešta 0.1025 do 0.11,
Bukarešta 34.6 do 36, Zeneva 1522 do 0,
London 369 do 370, Milan 362.5 do 363,
New-York 85 do 85.25, Pariz 446 do 448,
Praga 251 do 0, Sofija 61 do 62; valute:
leji 36 do 37, francoski franki (srednji
tečaj) 448; efekti: 7 odst. posojilo 66 do
67, agrarne 22 do 23, Vojna škoda 133.75
do 134.

CURIH: New-York 5.60, London 24.20,
Pariz 28.82, Milan 23.90, Praga 16.45, Bu-
dimpešta 0.0068, Bukarešta 2.22, Beograd
6.675, Sofija 4.09, Dunaj 0.0079.

TRST: Beograd 27.40 do 27.80, Praga
68.25 do 69.75, Pariz 120 do 120.75, New-
York 23.35 do 23.50, dinar 27.50 do 27.85,
20 zlatih frankov 89.25.

DUNAJ: Beograd 832 do 836, Berlin
16.870 do 16.970, Budimpešta 84.50 do
86.50, London 307.500 do 308.500, Milan
3014 do 3026, New-York 70.935 do 71.185,
Praga 2081 do 2091, lire 3025 do 3045,
dinarji 832 do 838.

LONDON: Beograd 365, Praga 148, Rim
100.65, Dunaj 307.000, Pariz 84.30, Bu-
dimpešta 355.000.

NEW-YORK: Beograd 118.75, Pariz
512.50, Rim 427, Dunaj 14, Budimpešta
12.50, Praga 293.50.

NOVOSADSKA BLAGOVNA BORZA.

Novi Sad, 8. julija. Pšenica: baška, sta-
ra, 79 do 80 kg, 2 odst., 300; nova, 275 do
280. Turšiča: baška, 237.5. Moka: «G»,
nova

Prepad med duhovščino in laiško inteligenco

Na lanskem 5. katoliškem shodu je poleg referatov, ki so bili več ali manj političnega značaja, bila spregovorjena tudi marsikatera resnega uvaževanja vredna beseda, ki se tiče moralne in verske vzgoje našega ljudstva, torej vprašanja, o katerem vodimo računa vsi, ki ljubimo svoj narod in ga hočemo vesti do večje popolnosti.

Med drugimi poročili nas zanima govor dr. P. Gvidona Ranta o »Skrbi za moške in za laiško inteligenco«. Referat toži, da se opaža vedno večja ločitve med vero in življenjem. Materijalni boj odvrta zlasti moža od verskega življenja. Posvetni duh se polasta tudi katoliških organizacij. Verski indiferentizem inteligentnega naraščaja napreduje. Celo krščanska inteligencija beži od cerkvenosti t. j. javnega udejstvovanja vere. Govornik končno razvija pesimistično sliko, češ, da je bankrot katoličanstva gotov, če ne bo mogoče zadržati odpada širših izobraženih krogov od cerkve. »Ako ne bi mogli preprečiti odtujevanja laiške inteligence verskemu življenju, bo po človeško govorjemo, postala cerkev v najboljšem slučaju to, kar je bila ob koncu starega Rima paganska religija, ki se je držala samo na deželi.« Govornik priznava ogromni vpliv laiške inteligence na narod in obupno kliče na delo med inteligenco, češ, da se katolicizem kot religija prostega ljudstva bi »prav tako malo časa držal, kakor paganism v času Konstantina Velikega«.

Tako se glasi referat službenega govornika, službeno odobran in sprejet! Tako torej ne piše morda »Jutro«, ampak tako je pravo prepričanje trezno sodečega katoliškega duhovnika. Trpke besede bi lahko pisali v zvezi s to pesimistično in porazno sodbo o notranji moči katoliške akcije v trenutku, ko se SLS bje na prsa, da je ona pravzaprav identična s Slovenstvom. Opuščamo to in samo konstatiramo uničujoče priznanje.

Katoliški shod ni bil kompetenten za dnevno politiko, pač pa za obravnavanje vprašanja, ki ga je obdelal gosp. Rant. Njegovim izjavljanja bi mi lahko še marsikaj dodali, zlasti pa to, da takozvana laiška inteligencija v tem vprašanju ni bistveno drugačna od ostale. Po veliki večini je moralno mnogo slabše, ker se dela »varno«, pa je v resnici povsem indiferentna. Ona je ra z očarala na vse strani, najbolj pa s stališča predavanja g. Ranta.

Da bi preteči nesreči prišel v okom, gosp. Rant in za njim oficialna resolucija priročna »dušnopastirsko pozornost«. Ni naša stvar se vtikati v to, ali! g.d.tuk f-k fsk fsk fsk fsk fsk fsk. Dasi smo prepričani, da nikarkršna pastoraacija ne more pomagati. G. Rant in njegovi prijatelji niso šli globlje v vzroke nastalega položaja, sicer bi bili morda nasvetovali druga, morda uspešnejša sredstva, da se položaj olajša.

Prepad med posvetno in duhovsko inteligenco je pri nas vsak dan globlji. Duhovska inteligencija se smatra bolj in bolj, da je inferiorna. Opazuje se jo s prezirljivim nasmehom. »Far« je strašna beseda, v kateri je vsa ta tragika bengalski osetljiva. Vsak dan manj je stika med duhovščino in laiško inteligenco. Nezaupanje je globoko. Posvetni se boje gospodovalnosti klera ter jo odklanjajo, napredni odkrito, klerikalni laiki pa previdno a ravno tako odločno. Izolacija duhovščine od ostale inteligence je dannadan bolj hemetična.

Kakor je to vedno na svetu, tudi duhovniki iščejo krivcev povsod, samo tam ne, kjer se nahajajo. »Krive« so jim univerze, krivi moderni stroji, kriva je javnost, socialni boji itd. Ne vidijo pa glavnega kriveca — in to so oni sami, njihove lastne metode, njih delo in celo nastopanje kot eksponenti klerikalizma.

Seveda je težko priznati lastno krivdo, a resnico treba prenesti. Ljubezen do naroda je plemenita gonilna sila inteligence, ljubezen in skrb za domovino jo navdaja. Istočasno pa vidimo klerikalizem in vso duhovščino na delu, ki hoče narodni čut slabi. Jugoslovenstvo je klerikalni duhovščini zaničljiv program, narodni čut pa paganska iznajdba. Ali duhovščina ne čuti, da je s temi v naprej odbila ves resnično zdravi naraščaj od sebe? Pa ne le odbila, stavila se je v sovražni tabor, ki veleva boj do zadnje moči.

Borba klerikalizma zoper državno in narodno edinstvo potiska duhovščino v zločinsko fronto. Narodna ideja je mogočna. Kdor se bo z njo meril, ob podlegel. Gosp. Rant bi bil tedaj med vzroki verske dekadence lahko omenil bistveno pogreško politiko cerkve napram naši narodni ideji. Ako se noče, da državi brezgogojno verni elementi v vsakem duhovniku vidijo opasnost za svoj nacionalni ideal, bo treba revidirati celo ideologijo, ki zdaj žal v stališču do države in Jugoslovenstva navdaja ogromno večino duhovščine.

Podpiranje prevratnih idej komunizma in koketiranje z vsakim, ki hoče

našo državo uničiti, le še bolj globi prepada med državi zvesto inteligenco in duhovščino. Vsa klerikalna borba za avtonomijo, hudobno izigravanje plemenskega čuta zoper narodni čut, diverzija z Radićem, nečuvno surovo pisanje duhovskih listov, stalni izpadi zoper Sokolstvo in napredno kulturno delo, zloraba vere v cerkvi, neslane pridige, vse to ni v stanu imponirati inteligenci.

Reči moramo, da se vsem posvetnim krogom brez izjeme silno gabi, kaj počneja klerikalna duhovščina z ubogim ljudstvom, ki ga zlorablja z verskim strahovanjem. Neizmerno se ponižuje duhovnik, ki pridiguje o strankarstvu in preti vernikom s peklom, če ne bo izvoljen zloglasni Vehovec v Žužemberku. Ta politična prostitucija duhovščino družabno onemogočuje. Laž na ozračje duhovnika smeši in ni sposoben preostati v laiški družbi, ki se mu mora zaničljivo smejati, a on mora priznati, da sam ne verjame, kar je govoril.

Ne razumemo, da duhovščina sama ne čuti, kako se udara in vtaplja, kadar meša cerkev in vero s strankarstvom. Zaničevanje celokupne inteligence napram tej zlorabi in prostituciji je elementarno, globoko in odmeva v vsem javnem in zasebnem življenju.

S klerikalizmom si je duhovščina sama zagradila pota do onih, ki so predmet skrbi predavanja gosp. dr. Ranta. Vse, kar ne more iti pod krivo palico klerikalstva, je v naprej izključila iz svoje akcije. In to ni malo, če se tudi hvalisate z 21 poslanci. Posvetna inteligencija brez izjeme ne prenese duševnega in gospodarskega gospostva duhovščine, pa tudi njenemu vplivu se odteguje radi pogrešk, v katere je duhovščina zašla, odkar je postala goło orodje politične stranke.

Konstatiramo, da je glavni krivec zanimivi sliki, ki jo je razvijal oficialni govornik na katoliškem shodu o bližnjem bankrotu katoličizma, nesrečna politika ljubljanskega škofa Antona Jegliča kot odgovornega predstavnika politikujooe cerkve v Jugoslaviji.

„Slovenec“ tega n'kdar ne bo razumel

V nedeljo smo »Slovencu« pojasnili stališče, ki ga zavzema JDS napram Orjuni. Povedali smo mu, da sta JDS in Orjuna dve ena od druge povsem neodvisni organizaciji, ki odgovarjata vsaka za sebe.

Vsaka teh dveh organizacij ima svoje načelstvo, ki je v svojem delokrogu absolutno odločujoče. Nadaljnja razlika med JDS in Orj. je še ta, da je JDS politična organizacija, dočim je Orjuna nacionalna nepolitična organizacija, katere člani so pristaši menda vseh naprednih strank, demokrati, samostojni kmetje, narodni socialisti, radikali. Veliko članov Orjune tudi ne pripada politično nobeni stranki in marsikdo med njimi je bil pristaš SLS, a je to stranko zapustil, ko je spoznal njeno narodno in državno izdajstvo.

Razmerje JDS do Orjune je nekako slično kot njeno razmerje do Sokolstva, ki je tudi zase neodvisna in samostojna splošno napredna kulturna organizacija. Tudi druge kulturne in sportne organizacije, v kolikor je njihovo delo posvečeno nacionalnim ciljem ter napredku naroda so napram JDS v podobnem položaju.

»Jutro« kot dnevnik za prosveto, gospodarstvo in politiko, je dolžno podpirati po svoji najboljši moči vse nacionalne organizacije, zlasti pa one, ki njegove pomoči zažele. »Slovenec« vidi lahko, da ima »Jutro« zaradi tega v svojih predelih zelo različne rubrike, katere so posvečene pospeševanju nacionalnih organizacij. Kar se tiče Orjune, opozarjamo, da ima ona svoje društveno glasilo baš zato, da lahko ne glede na levo in desno zavzema k vsakemu vprašanju svoje stališče.

Napredni Slovenci imamo glede svobode in samostojnosti kulturnih in nacionalnih organizacij precej drugačne nazore kot klerikalci o svojih organizacijah. Pri nas obstoji popolna svoboda tudi v medsebojni kritiki. Mi nobene stvari a priori ne hvalimo, kakor je tudi ne grajamo. Kadar vidimo, da zahteva to nacionalni napredni interes dajemo tudi po najboljši vesti nasvete. Pri klerikalcih je razmerje med SLS in klerikalnimi organizacijami povsod isto: Razmerje pastirja do ovac. Orj. n. pr. so le privesek SLS brez vsake samostojnosti. Zato je pri klerikalcih za vse klerikalne organizacije in tudi za delo posvetnih njenih članov odgovorna samo oseba pastirja, ki v danem slučaju ni nihče drugi kot škof.

Pa kaj naj razlagamo te stvari »Slovencu«, ki svobode in neodvisnosti naprednih organizacij ter njihove avtonomije nikdar razumel ne bo in je bi jo tudi mogel razumeti, ne bo hotel. V ostalem pa naj bi mi pisali o incidentih zadnjih tednov, karkoli bi hoteli, »Slovencu« bi nikdar ne ustregli in on bi vedno našel dovolj psovka in aži, s katerimi nas bi obsul. Škofov list je tako daleč p. l. da že več ne loči dobro od slabega, pametno od neumnega. Posve-

čen je le brezvestni demagogiji, za katero mu je vsako še tako nemoravno in nepošteno sredstvo dobrodošlo.

Pred desetimi leti

Medtem ko se je v berlinskih in dunajskih diplomatskih kancelijah skrbno pripravljala vojna, je hujskaška propaganda v Avstriji slavila vedno večje orgije. Od vlade odvisno ali od nje podkupljeno časopisje je neprestano izmišljalo nove argumente za krvavi pohod na Srbijo. Ljudstvo je bilo treba pripraviti v bojno razpoloženje, da bi pozneje ugodno sprejelo končne odločitve avstrijske in nemške vlade.

Na jugu je bila ta zločinska naloga poverjena klerikalni stranki in klerikalnemu časopisju. Unionski shod dne 5. julija pomeni formalno otvoritev najsramotnejše akcije, katero je kedaj vršil slovenski klerikalizem. Šlo je za to, da se slovensko ljudstvo nabujska za vojno ter pripravi kot kanonenfuter za germansko krvavo imperijalistično politiko. Šlo je pa še za nekaj drugega: v tajništvu SLS so drugi dan po shodu sestavili znano »strogo zaupno« okrožnico na vse župnike in klerikalne zaupnike ki pozivlja na organizacijo denuncijanstva naprednih Slovencev kot podpornikov velesrbske protiaavstrijske zarote in sokrivcev sarajevskega atentata. Okrožnica je bila razposlana v mnogo sto izvodih ter je klerikalnim zaupnikom naznanjala, da deluje na Slovenskem »hudodelska velesrbska zarota«. Po njenih intencijah da deluje na Slovenskem »hudodelska velesrbska zarota«. Po njenih intencijah da deluje na Slovenskem »hudodelska velesrbska zarota«. Po njenih intencijah da deluje na Slovenskem »hudodelska velesrbska zarota«.

Da bi bilo ljudstvo »prav poučeno«, so istočasno dobili klerikalni agitatorji navodila, naj med kmeti razširjajo, da so »liberalci umorili prestolonaslednika«.

»Slovenčev« uredništvo je drugi dan po shodu v Unionu poslalo v dunajske liste (potom židovske korespondence Herzog) poročilo, da so morili ljubljanski naprednjaki zažrtovati policije, da jih razjarijeno ljudstvo ni napadlo. Poročilo je izrazilo upanje, da bo »die serbophile Sipp-schaft« na Slovenskem kmalu s koreninami izruvana.

Seveda je avstrijska policija kmalu prišla izvrševati, kar je pripravila klerikalna stranka. Povsod -o prišle aretacije. Glavni material so je na zbiral za odločilne dneve ob izbruhu vojne. SLS je v vsemu gradila pot na Suhaj bajer in pripravljala cesto desetletiščem slovenskih mož in mladeničev v hladne grobove na bojiščih, kovala verige za stotine nedolžnih žrtev po avstrijskih ječah.

Pred preizkušnjo nove albanske vlade

Nova albanska vlada je izdelala in objavila obširen program, po katerem namerava vladati ter izvesti številne dalekosežne reforme. Treba je priznati, da Fan Noli ni sestavil napačnega sporoda, toda prav tako je treba naglasiti, da v mladi državi, kakor je Albanija, ni glavno, sestaviti moderen reformni program, marveč, da je mnogo važneše, po kakem načinu, po kateri taktiki naj se reforme izvedejo. Tu je preizkusni kamen vsake vlade in tudi Fan Nolijeve, ki je pričela svoje delo s tako širokonoteznim proglasom.

Kdo na primer ne bo pritril Fan Noli, da je treba pred vsem izvesti v deželi splošno razorožitve! Tudi kdo bo razorožil Albance, ki so tako rekoč neločljivo združeni s puško, da jim je najboljša družba, najragočnejše premoženje, ki mu je vse na svetu. Kdo naj razoroži nebrzdana gorska plemena na severu, ki še nikdar niso živila drugače kakor neprestano pod orožjem! Ne mora biti dvoma, da bo tisti trenutek albanske sloge konec, ko bo Fan Nolijska vlada začela resno izvajati svoj načrt in pričela razorožati one ljudi, ki so si s svojim orožjem pripomogli do vlade.

Dalje hoče nova vlada ukiniti vse ostanke turškega fevdalstva, izvesti popolno osvoboditev kmeta in radikalno agrarno reformo. Brez dvoma moderen načrt in največje pohvale vredni namen, toda tudi izvedba bo zaleda na največje ovire. Prvič se ne sme pozabiti, da so begi prav tako zastopani na strani Fan Nolijske vlade kot na strani premaganega Ahmeda bega. Re-

volucionarna vlada, ki hoče izvajati tako radikalne reforme, a šteje med svojimi odločilnimi pristaši tudi bljo mogočnih begov, ne bo stala na trdnih nogah. Pri tem je opasna posebno okolnost, da so begi vsi muslimani, voditelji reformnega gibanja pa so kristjani, pravoslavni in katoliki. Kako hitro se utegne z muslimanske strani problem vzeti s konfesionalnega stališča in nabujskati vse muslimane zoper vladof! Saj je znano, da pri muslimanih še vedno konfesionalni moment prevlada vse drugo.

Fan Noli obeta uvedbo občne sigurnosti in zakonitosti. Kdor hoče v Albaniji uvesti občno varnost, mora razpolagati z močno oboroženo silo. In drugi mora brezgogojno zakone uporabljati z železno strogotjjo in doslednostjo. Albanci so se bunili zoper Ahmed bega baš, ker je uvajal v Albaniji red in mir z železno roko; ako bo Fan Noli poskušil doseči isto z milejšimi sredstvi, prav gotovo ne bo imel uspeha; ako pa bo uporabljal slična drakonska sredstva, bo odpor tem večji, ker je sedaj zmagovita revolucija ojačala destruktivne elemente.

Vrhu tega zahteva striktna izvedba zakonitosti tudi odpravo — krvne osvete. Doseči uspehe v tem pogledu, ne bo lahko delo.

Sedanja albanska vlada je konglomerat modernih teoretikov, tradicionalnih anarhičnih stremeljnj in bojevitih vojaških vodij; da bi se taka heterogena kombinacija držala v tako zastopali in neorganizirani državi kakor je Albanija, je vsekakor silno malo verjetno, če ne povsem izključeno. Težave se morajo pokazati takoj, ko nastopi potreba pozitivnega udejstvovanja. Zato ni čuda, da so emigranti okrog Ahmed bega tako optimistično razpoloženi. Pri tem se ne sme pozabiti, da mora Fan Nolijska vlada vladati ustavno, sicer si sama izpodkoplje tla; toda v skupščini nima večine, izvesti nove volitve pa je koščljiva stvar.

Politične beležke

— Pred sestankom Male antante se v gotovem inozemskem časopisju širijo razne intrigantne vesti. Zlasti se mnogo piše o tem, da obstajajo med državami M. a. velika nesoglasja. Na merodajnem mestu v Beogradu se te vesti odločno zavračajo. Tudi če bi bile kake difference, to ne more tangirati čvrste zveze Male antante, ki mora obstojati radi prijateljev in neprijateljev v Evropi ter zato, da se obdrži stanje, ki se je ustvarilo z mirovnimi pogodbami. Evropska javnost napačno presoja značaj Male antante in premalo upošteva, da je ona samo ustvarjena za interese Zveze držav Male antante, ki se tiče v glavnem madžarskega vprašanja ter vzdrževanja gospodarske in politične situacije v Srednji Evropi.

Glede drugih vprašanj ima vsak član Male antante popolnoma proste roke, tako tudi v vprašanju Besarabije ki se ne tiče Male antante kot celote ter li s te strani ne preti nobena opasnost. Naravno je, da si bo Mala antanta prizadevala, da tudi v tem vprašanju pride do enotnega stališča, ako pa to ne bo mogoče, bi to ne bil razlog za razpad, ker v zvezi držav, ki so v Mali antanti ni predvideno nikako nastopanje Male antante proti Rusiji.

— Veščasten demokratski zbor se je prošlo nedeljo vršil v Velikem Grdjevcu v belovarski županiji. Kot glavna govornika sta iz Beograda dospela Svetozar Pribičević in Večeslav Vilder. Zbralo se je okrog 6000 ljudi iz cele županije, med njimi tudi dokaj radičevcev. Pribičević je govoril nad eno uro in bil večkrat prekinjen z viharnimi odobravanji; istotako Vilder. Posebno efekten je bil govor katoliškega župnika don Frana Petrekovića, znanega narodnega borca iz srbsko-hrvatske koalicije. Nastopila je še cela vrsta govornikov, nakar je bilo z resolucijo izrečeno Pribičeviću in samostalnim demokratom popolno zaupanje. Po zboru se je vršilo narodno slavje; Pribičević in Vilder sta sprejela številne deputacije, med njimi tudi deputacije dosedanjih radičevcev, ki so se izjavili za državno politiko. Radičevci, ki so pristostvovali zborovanju, niso izzivali, temveč pozvali v goste mačvanske in šumadijske seljake, ki so prišli na zbor.

— Slovenska separatistična knjiga v češkem prevodu. Fran Erjavčeva knjiga »Slovenci«, ki je prožeta separatističnih tendenc ter podaja o položaju slovenskega dela našega naroda deloma povsem krivo sliko bo sedaj izšla v češkem prevodu. G. Erjavce bo ušil Čehe, da jugoslovenskega naroda ni temveč, da je pet »jugoslovenskih nacijs«. Bolgari, Makedonci, Srbi, Hrvati in Slovenci. To bodo Čehi znali primerno ceniti, saj so pri njih tudi taki, ki negirajo edinstvo češkoslovenskega naroda ter lepo razločijo česki narod od slovaškega in bi najraje napravili še poseben narod Moravcev. Docela v Hlinkovem žargonu so tudi Erjavčeva izjavljanja o »tujem izkoriščanju«. Škoda za velik trud, ki si ga

je dal s prevodom knjige naš zaslužni prijatelj dr. Bohuš Vybrtal. Navzlic bogatemu statističnemu in informativnemu materialu je torej knjiga vse prej nego objektivni prikaz o Slovincih in bo treba češko javnost pred njo resno svariti.

— Razkranjanje. Včas, to se pravi doslej, je »Slovenec« prišala Informacijske ekspektoracije iz Beograda v obliki svojih »izvirnih« dovtipov ali vsaj na lastno odgovornost. Toda prežalostne izkusnje — vsakokratni maček po njegovih visokoletečih napovedbah — so ga spokorile tako daleč, da za »včerašnjim uvodnik« pod naslovom »Brez volilnega mandata« prepušča polno odgovornost šifri svojega beograjskega »informatorja«. Pa se tudi berejo stvari, da se ti naravnost vsili asocijacija z beograjsko vročino in politično vročico opozicijskih možganov. »Dr. Žerjav ne bo vodil volitev v Sloveniji.« stoji kategorično zapisano, »in tudi sedanje njegove prepetence bo kmalu konec, kajti vsi znaki kažejo...« in tako dalje, da bodo »ravno samostojni demokrati plačali ceno in za vse kar se je tekom zadnjih par mesecev dogajalo, dajali temeljit obračun.« Če ga bo ta gospod pisal, dobi društvo za pomoč slepih lepe procente. Ker tudi stoji kratka in lapidarna teza: »Vlada je v polnem razkranjanju!« — Zato zaenkrat ne bomo dalje polemizirali, ker je itak vse pri vrzgu, in rade volje prepusimo nadaljnje razkranjanje gospodu v beograjski vročini in v »Slovenčevih« vročinskih predelih.

— Kakor pri nas, samo s to razliko, da se pri nas klerikalci vsiljujejo komunistom, na Slovaškem pa komunisti krščanskim socialcem. Komunisti na Slovaškem vedo, da sami nič ne opravijo, ker eksistirajo le na papirju, zato iščejo ožjih zvez s krščanskimi socialci, in sicer s precejšnjim uspehom. Spaja jih skupna misel: sovrastvo do češkoslovaške republike in prizadevanje, uničiti jo.

— Uspeh klerikalnih shodov. Iz Gornjega grada poroča »Tabor«, da je imel tamka 6. t. m. poslanec G. Pušenjak shod, na katerem je bilo spočetka 16 oseb, katerim pa se je proti koncu pridružilo še osem faranov. Med drugim je natvezil ljudem, da so klerikalci odpravili kuluk Isti dan popoldne je imel G. Pušenjak shod v Sekovi gostilni v Bočni, kjer pa se je zbralo komaj pet ljudi, s katerimi se je razgovorjal o politiki.

— Reklj smo, v nedeljo namreč, da dr. Korošec v svojih beograjskih izjavah laže o razmerah v Sloveniji, pretirava in podkuje. »Slovenec« je ves v ognju in nas vprašuje, ali nič ne vemo, da klerikalni tigri nič ne smejo razsajati po shodih? Ta stvar je zagonetna. Vodstvo SLS je nedavno v beograjskih listih razglasilo, da tigri radi »terorja« zaenkrat ne bodo prirejali shodov. No, ravno v včerašnjem »Slovencu« pravkar citamo o celi vrsti zborovanj, kjer so govorili Škulj, dr. Kulovec, Žebot, Kranjc. Vsi so se seveda »sijajno obnesli« (tigri in shodi). — mi pa ne vemo ali laže vodstvo SLS, ali dr. Korošec ali »Slovenec«... Dalje nas »Slovenec« zastran terorizma vprašuje, če je pretepanje mirnih ljudi srečni ulice znak vpludnosti? Ta terorizem in ta vpludnost ima v Sloveniji staro domovinsko pravico in se samo čudimo, zakaj »Slovenec« ne otvori kar posebne rubrike za vsa fantovska prekljanja, za poklicna udejstvovanja vrlih Orlov po vaseh in za ostale pretepaške vpludnosti našega brunčnega ljudstva. Še nas vprašuje »Slovenec«, ali niso Orjunaši streljali v Podnartu? Streljali, bogme, streljali pa so tudi, oziroma prvi, klerikomunisti, kar izpričujejo čisto nepristranske priče. V ostalem se je to dogodilo v nedeljo zvečer, in to ni nikak odvrték naše konstatacije, ki smo jo rekli v nedeljo jutraj, da je dr. Korošec po prihodu v Beogradu skušal razmere v Sloveniji raztrobiti kot culukafrijado.

— Ambrela in njegova misija. V nedeljo se je v Beogradu vršila plenarna seja Davidovičeve stranke in na njej je dr. Tomica Tomljenović, med prijatelji imenovan »Ambrela«, zastopal — slovenske davidovičevske demokrate. Po nesreči nekaj hrvatski ban in danes prvi zastopnik slovenskih davidovičevcev, to je gotovo imenitna politična karjera brez težkih brig in kar je glavno, brez volilcev. V ostalem je povedati, da plenarna seja ni nastopila proti Radičevemu početju, in ostane torej nadalje v divjem zakonu.

Iz demokratske stranke

NA VRHPOLJU PRI MORAVCAH se je osnovala v nedeljo krajovna organizacija JDS za moravsko dolino. Po referatu g. dr. Potokarja in živahnem razgovoru je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Matija Krešnik, podpredsednik Franc Kokalj, tajnik Stane Svetel, blagajnik Ivan Kokalj, odborniki: Franc Vehovec, Janez Gril, Janko Toman, Jože Jantigaj, Jernej Cerar, Ivan Cerar, Alojzij Zajc, Ivan Orabek.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA DRENOV GRIC si je izvolila sledeči odbor: predsednik Trček Fran, podpredsednik Kališnik Ivan, tajnik Škufca, blagajnik Merlin Rudolf; odborniki: Toni Alojzij, Petkovšek Martin in Krzmane Ivan.

Pravo

Schicht

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah.

Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

Naši kraji in ljudje

Dr. Ljudevit Pivko

Poročali smo včeraj, da je vojno ministertvo priznalo značaj in pravice dobrovoljstva pripadnikom dr. Pivkovega oddelka, ki je z znano carzansko akcijo tako uspešno pomagal rušiti prepelele stebrehabsbur. tiranije. Pivko sam popisuje to svetlo točko v mraku svetovne vojne v svoji krasni seriji «Proti Avstriji», katere četrta knjiga je naš izšla. S svojim vojnim romanom nadaljuje Pivko sedaj svoje delo v duhu, ki ga je vodil takrat na fronti.

Dr. Pivko je eden naših najodličnejših narodnih delavcev; a tudi eden najskromnejših, zato ga širša javnost pri nas komaj pozna, čeprav bi zaslužil in bi bilo tudi v interesu naroda in države, da bi stal v prvi vrsti onih, ki določajo usodo Jugoslaviji. Rodil se je l. 1880. v ptujski okolici, študiral v Varaždinu, Ptujju in Mariboru, univerzo pa v Pragi, eden prvih naših študentov, ki se je podal na češko univerzo. Pozneje je prišel na Dunaj, kjer je bil med ustanovitelj narodno-radikalnega pokreta. Vojško leto je odslužil v Krakovu, odkoder je pošiljal celjskemu «Narodnemu Dnevniku» dopise, ki so vzbujali splošno pozornost radi protiaustrijskega duha, ki jih je preveval.

Svoje študije je izpopolnjeval še v Frankfurtu in Berlinu, l. 1906. pa nastopil službo kot profesor na moškem učiteljskem v Mariboru, kjer še danes s tolikim uspehom vzgaja zdrav jugoslovanski učiteljski naraščaj. Težišče njegovega udejstvovanja pa je neplačano narodno delo izven šole. Ves svoj prosti čas ji posveti, rodbina ga ima le opoldne in pri večerji. Z dušo in telesom je Sokol, starosta mariborske župe in to ne le po imenu, ampak tudi po stvarnem delu: sam telovadi, je voditelj in vzgojitelj, ob nedeljah pa predava po društvi svoje župe. Poleg tega pa vodi Jugoslovensko-češkoslovaško ligo, Klub dobrovoljcev Slovensko šolsko matico, je občinski svetnik, urejuje sokolske knjige in brošure itd.

In dr. Pivko kot pisatelj: kakor povsod je tudi na tem polju neumoren delavec, zlasti seveda v Sokolstvu. Njegovih njegovih sestavkov je po sokolskih glasilih, izdal je «Telovadbo» v štirih knjigah, skupno s telovadnim učiteljem Šaupom «Telovadne igre» v treh knjigah, «Metodiko telovadbe», več brošur itd. Pisal je in piše v «Potopniku», v češke liste in seveda tudi v domače, povsod stvarne, tehtne sestavke. Napisal je «Kratko zgodovino slovenskega naroda», «Zgodovino Slovencev», ki je menda edina predvojna knjiga te vrste, prežeta že tedaj po slovanskem in protiaustrijskem duhu. Prevajal je mladinske spise iz češčine, objavil narodopisne razprave. Skratka: nastopil je povsod, kjer je občutil in videl vrzel, ki jo je treba zama-

šiti. In vse to največkrat pod psevdonimom. Ni iskal hvale in priznanja. O najnovejšem njegovem delu o krasni seriji «Proti Avstriji», bi bilo odveč govoriti. Saj so te mične knjige že danes popularne kakor malokatero druge. Od hiše do hiše gredo, iz rok v roke. Mi vsi pa se oddolžimo svojemu neumornemu, tiheemu in skromnemu borcu s tem, da jih razširimo še bolj, knjige in Pivkov duh, ki veje iz njih.

Pokrajinska skupščina Udruž. jugosl. učiteljstva

Kriško, 8. julija. Povodom pokrajinske skupščine Udruženja jugoslovenskih učiteljev, ki je prihitelo iz vseh strani Slovenije, je mesto v zastavah. Dosedaj je prispelo že nad 200 učiteljev.

Današnji dan je bil posvečen predvsem predposvetovanjem. Zborovali so odseki, širši svet in delegacije. Ob 4. popoldne, ko so odseki končali svoje delo, se je začelo zborovanje delegacij, na katerem so podali posamezni funkcionarji svoja letna poročila. Pokazala se je popolna ednost in enodušnost.

Jutri ob 10. popoldne bo v Sokolovi dvorani otvorjena IV. pokrajinska skupščina UJU. Pričakuje se ogromna udeležba iz vseh krajev Slovenije in bližnje Hrvaške. Kljub neznosni vročini vztrajajo udeleženci z velikim zanimanjem v zborovalni dvorani in sledijo s pozornostjo razpravam, referatom in debatam. Zvečer se je vršil pri g. Jermanu na vrtu koncert sokolskega orkestra. Vrt je bil nabit poln učiteljstva in meščanstva.

Sestanek duševnih delavcev v Kranju

Sestanek duševnih delavcev v Kranju, ki se je vršil 2. in 3. t. m. je uspel zelo zadovoljivo. Zastopani so bili po rojakih vsi inteligenčni stanovi. Pri skupnem obedu je udeleženci prav pristržno pozdravil g. župan Pirca, za kar se mu je zahvalil v izbranih besedah g. Grča, rojak iz Senčurja pri Kranju, bivši poslanec na Gorškem. Po obedu je g. župan razkazal udeležencem prenovljeno župansko hišo. Potem so si ogledali puškarno in risarsko razstavo, ter prenovljeno Zvezdo pred Narodnim domom. Ob 4. uri smo šli skupno na Šmarjetno Goro. Bil je krasen izlet. Zvečer je bil v Kranju prijateljski sestanek na vrtu g. Mayria, kjer je bil ves prostrani vrt do zadnjega zaseden. Meščani so počastili svoje rojake zelo častno. Citalniški pevski zbor je prav pridno in zelo dobro zapel pod spretnim vodstvom g. Rusa mnogo krasnih in ljubkih pesmi, za kar je žel mnogo zaslužnega priznanja. Zbrane udeležnike je najprej pozdravil g. gimnaz. ravnatelj Košnik, ki je posebno poudarjal, da smo si duševni delavci zbrali za svoj prvi sestanek ravno Kranj, da vidimo kako mesto lepo napreduje pod vodstvom sedanjega prezaslužnega župana. V imenu domačinov je pozdravil goste s pristržnim nagovorom g. dr. Sabothy. V imenu pripravljavalnega odbora se je zahvalil g. župnik Barle, ki je posebno slavil zasluge župana Pirca za Kranj in ves kranjski okraj. Besede župnika Barleta so žele burno odobranje. Drugo jutro je bila maša zadušnica za umrle tovariše rojake, pri kateri je pel zelo lepo g. Janko Žirovnik. Ob 8. uri smo se odpeljali na Jezerko z vozovi.

Vsem je prav dopadla romantična vožnja po hladni kokrski dolini in divni planinski svet okrog Jezerskega. Pred odhodom smo si vsi obljubili, da se moramo drugo leto zopet sestati in moramo skrbeti, da bo udeležba še mnogo večja. Mnogo mlajših rojakov je mislilo, da je sestanek za starejše rojake, zato se ga niso ude-

Svetovnoznana 3390-a
Peugeot - kolesa
dobavna po najnižji ceni pri tovarniški zalogi O. Žužek, Ljubljana, Sočna ul. 11.

ležili. Končno se je vsem udeležnikom zahvalil g. nadučitelj Likozar in jih pozval, da naj vsak posameznik skrbi, da se drugo leto udeležimo enakega sestanka duševni delavci tega prekrasnega okraja polnoštevilno. Z veseljem «Na svidenje» smo se zvečer razstali v Kranju.

«Slovenčevi» mučeniki v Kranju

Včeraj je «Slovenec» objavil poročilo o «orjunaškem lopovstvu v Kranju», ki je pravo mojstrsko delo klerikalne lažljivosti in potvarjanja. Ves dogodek se je v resnici vršil kakor nam poroča očividec, tako-le:

Ko se je v nedeljo zvečer vrnil kranjski orjunaški oddelek z Lesc v Kranj, mu je iz predmetja dalje na glavni trg sledila gruča kakih 15 fantov, ki so se vrnili z orlovske prireditve v Stražišču. Klerikalni fantje so izvalili, česar pa orjunaška četa ni opazila, ker je korakala prepevaje. Klerikalni fantje so sledili Orjunašem do Merkurjeve trgovine, od tam pa zavili proti Pogačnikovi gostilni, kjer so se podali v posebno sobo. Tu so razsajali med seboj in se kosali v zmerjanju čez Orjuno, da jih je vsak pasant s ceste lahko opazoval in slišal skozi pol odprto okno. Glavno besedo je vodil P., ki se je razkorakoval: «Fantje mi se ne bojimo Orjunccev. Preden bosta dva meseca, se bo dogodilo nekaj! Pa ne radi volitev, temveč drugače! Pehar (vodja Orjunc v Kranju) pa itak še nočoj prisede sem v gostilno. Ga nabijemo, ubili ga bomo!...»

V tem ravno pride farmacevt Pehar po ulici, namenjen v Pogačnikovo gostilno. Na svarilo večje družbe, ki je z ulice poslušala klerikalne rokomavharje, je sam pristopil k oknu in poslušal zmerjanje. Nato je šel pozvat par svojih tovarišev, ki so istotako nekaj časa poslušali zmerjanje in se nato podali v gostilno. Klerikalnim zajcem je zdaj zastala sapa. Par jih je zlezlo pod mizo, nekaj pa pobegnilo skozi vrata in na streho. Ostalim, ki se niso mogli več izmuzniti, se ni skrivil niti las. Orjunaši so jih samo posvarili naj si premislijo groziti komu s smrtjo. K ostalem «Slovenec» sam priznava, da sta se načelnik in predsednik Orjunc dostojno obnašala; da pa bi poveljal svojega kapitalnega zajca P., dostavlja lažnivo, da so ga Orjunaši «začeli pretepati» in da je «njih podivjanosti komaj utekla». Orjunaši so po odhodu klerikalnih zajcev vsi ostali v gostilni in se mirno razgovarjali. Nihče ni nikomur sledil, zato je «Slovenec» dostavek podla laž, ki bržčas ni zrasla v Kranju, temveč za okrasek kar v škofovi tiskarni. Poštena javnost v Kranju se nikakor ne zgraža nad postopanjem Orjunašev, temveč ravno nad klerikalnim rokomavharstvom in nad «Slovenčev» perfidnostjo.

Dopisi

BEGUNJE PRI LESCAH. Zmotil se je «Slovenec» dopisnik, ki piše v štev. 147 o izidu volitev v občini Begunje, da ima SLS na napredni gospodarsko-delavski listi od petih odborov tri klerikalne backe, ki bodo lizali sol iz njihovih rok. Na uho mu povem, da imam v rokah izjavo, lastnoročno podpisano od vseh mož izvoljenih na napredni gospodarsko-delavski in gospodarski listi, ki se glasi dobesedno tako-le: «Podpisani odborniki občine Begunje pri Lescah, izvoljeni na listi napredne gospodarsko-delavske stranke in na listi gospodarske stranke, izjavljamo, da nismo pristali SLS, v glavnem ne iz tega vzroka, ker ne odobravamo njene protidržavne politike. — Begunje, 5. julija 1924. Sledje podpisli: Franc Goričnik l. r., Jožef Jeglič l. r., Rudolf Gašperin l. r., Iskra Anton l. r., Anton Rakovec l. r. in Franc Mežek l. r. Sigurno se je «Slovenčevu» dopisnikarju videlo tako, kakor pravi sledeča prigodba: Sin je bil z

očetom v gostilni. Da bi oče sina opozoril, kdaj bo pijan, mu pravi: «Glej sin, kadar boš videl pri on-le mizi v kotu štiri goste namesto dveh, ki tam sedita, tedaj si pijan». Sin se nato opozorilo silno začudi in odgovori: «Saj vendar sedi tam v kotu pri mizi samo en gost!» Tako menda se je zgodilo «Slovenčevu» dopisnikarju, pa najsi je gledal na voliče tam od farovža ali odkoderkoli že bodi — pijan je bil vsled razočaranja, ker je mislil, da so naši vrli begunjski občani še vedno farovski backi, ki lizejo le sol, ki jim jo trosita lažnjivi «Slovenec» in pa brezvestni «Domoljub».

KAMNIK. Mestno godbeno društvo je imelo v nedeljo povoljno uspešno vrtno veselico v mestnem parku. Pričakovali pa smo s strani našega meščanstva najboljše udeležbe. — Našim kranjskim somišljenikom toplo priporočamo napredne gostilne.

KAMNA GORICA. Prostovoljno gasilno društvo valbi vsa bratska društva in prijatelje gasilstva na proslavo 25 letnice, ki se vrši v nedeljo 20. t. m. na vrtu g. Krapusa. Na spredu je med drugim sprejem društev pred gasilnim domom ob 2. popoldne, odlikovanje devetih 25 let službojučih članov in velika vrtna veselica. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu in sodeluje železničarska godba iz Ljubljane.

GROBELNO. Podružnica CMD za Grobelno in okolico je priredila 22. junija svojo običajno vsakoletno ljudsko veselico na prostem in sicer v proslavo ustanovitve CMD, čestitga starostja župnika Vrhovnika. Glavni družbi se je poslala zelo lepa vsota. Za prispevke, bodisi v denarju ali blagu, sta si pridobila največ zaslug trgovca g. Vinko Narat in ga. Jagrca. Aranžma prireditve pa je bil v spretnih rokah podjetne Tilke, ki ji je stal zvesto ob strani veselilni odbor. Vsa čast in hvala vrlim sosedom Šmarčanom, ki so nas posetili v lepem številu. Župniku Vrhovniku je bila, odposlana pismena čestitka k njegovemu jubileju.

ČRNOMELJ. Solsko leto je končano in uspehi so prav dobri. Nekaterim staršem se pa le vendar čudno zdi, zakaj imajo otroci drugo polletje slabše rede v verouku kakor pa prvo. Še bolj čudno je, da so ti «obsojenčki» sokolski naraščajniki. Ali mogoče to tudi kaj na rede vpliva? — «Sokolski dom» je v delu. Z vzgledno požrtvovalnostjo pomaga pri tem članstvo. Trdno se nadejamo, da bo ta naš prvi belokranjski Sokolski dom že to jesen pod streho. Na zadnjem sejmu smo imeli obilo smeha, ko sta se mogočno prifurala na nekem tovrnem avtu dva «oferja» s kolarji. Nemara sta mislila, da je to barka, s katero se večkrat vozita.

ORMOŽ. Dne 3. t. m. je prispel pevski zbor obeh državnih učiteljskih v Ljubljani na svoji koncerani turneji v naše mesto. Ormožec dame so priredile gostom mal zakuske, župan g. Ivan Veselič pa jih je pristržno pozdravil imenom občine. Koncert, ki se je vršil v šolski telovadnici, je bil razpodan. Kljub naporni pešpoti v veliki vročini iz Ljutomer v Ormož so nastopili pevci sveži in čili. Občudovali smo posebno sigurno intonacijo in jasno izgovorjavo tudi najhitrejših skladb. Občinstvo je zahtevalo ponovitev več pesmi. Pevovodji g. Adamiču je bil poklonjen lavorjev venec, pevskemu zboru pa šopek svežih cvetic. Po koncertu je bila večerja v hotelu Bauer, kjer je kvartet pevskega zbora s prepevanjem narodnih in umetnih pesem nudil krasen užitek. Vmes pa so navdušene napitnice bodrile bodoče prosvetne pionirje k nadaljnemu prosvetnemu delu. Ker so Ormožani brezplačno prenočili ves pevski zbor in je Okrajna posojilnica v Ormožu omogočila tudi brezplačno prehrano, je dosegel koncert ne samo inoralno, ampak tudi gmotno največji uspeh.

VUZENICA. Slavnost prostovoljnega gasilnega društva se je končala nepričakovano dobro. Prve goste, došle z opoldanskim vlakom, sta sprejela na peronu načelnik gasilnega društva Josip Mravlja in gđ. Anči Bruderanova, ki je ob zvokih godbe v iskrenih besedah pozdravila došlece ter poklonila župnemu načelniku dr. Zelezniku iz Slov. Gradca

krasen šopek svežih cvetic. Vaje so se udeležila s popolnimi gasilnimi pripravami tudi gasilna društva Vuhred, Marenberg in Muta. Razen malenkostnih taktičnih nedostatkov so nam naši »tibi junaki« prav zadovoljivo pokazali, kako se more z uspehom streti nevarnega redega zmaja. Najbolj so se odlikovali pod energičnim vodstvom Petra Mravlja gasilci iz Vuhreda. Le žal, da smo slišali po petem letu osvobodjenja pri gasilnem društvu iz Mute nemška povelja, kar je napravilo jako mučen utis. Po končani vaji je dr. Zeleznik izročil Simonu Vihru, Simonu Paherniku, Ivanu Kresniku in Petru Ciglerju v priznanje za njihovo 30 letno neumorno delovanje za dobrobit in procvit društva častno diplomu, ter so bili imenovani tudi častnim članom. Za izboren aranžma vrtno veselice pa gre vsa zasluga našim požrtvovalnim ženskam, med katerimi omenjamo gospe Kresnikovo, Kafelnovo in Hrenovo ter gđ. Rožo Kogelnikovo. Vsestransko požrtvovalnost pozdravljamo tembolj, ker si namerava društvo v doglednem času nabaviti motorno brizgalo.

VELIKA NEDELJA. Imenom šolske mladine so izkreno zahvaljujem Kolu Jug. ester za trud in požrtvovalnost ob priliki našega letošnjega izleta na Bled, ahvaljujem se za prijazen sprejem na kolodvoru v Ljubljani, za udobno brezplačno prenočišče, za spremljevanje po mestu ter pogostitev 22 otrok. Neizbrisane spomin in hvaležnost mladice vam bodi plačilo za vaše plemenito človekoljubno delo. — Ljudevit Belšak, učitelj pri Veliki Nedelji.

Kakao.

Ni je hrane, ki bi se vsakemu človeku tako priljubila kakor kakao, katerega se nikdar ne naveličaš in na katerega ima vsakdo vedno slast in ga v vsakem času z veseljem in z vsem tekotom užijes. Seveda je odvisno od tega, ako se uporablja res dober kakao, ker v današnjem prometu se dobi še marsikateri «tudi kakao», ki ne nudi tega, kar zahteva upravičeno od njega. — Izvrsten, čist in pristen kakao mora dati izboren okus, je izdaten in radi tega cenejša prehrana, tako za zdrave, kakor za bolne. Za slabotne, radi svoje visoke redilne moči naravnost nujno potrebna. Vsako gospodinjstvo bi moralo imeti stalno v shrambi prvovrsten kakao, da svoje čimvečkrat pokrepča s to kreplino in zdravilno pijačo. — Ni bilo do sedaj lahko oskrbeti si s prvovrstnim kakaom, a odslej bo to lahko, ker že v bodočih dneh bodo gospodinje lahko izrecno zahtevale pri trgovcih edino res pristni navo direktivno iz Holandske uvoženi «Van Kaster Cacao», ki se bo prodajal v originalnih zavitkih in s kojim boste z veseljem in z zadovoljstvom postregli še tako razvajena gosta. Odslej torej le «Van Kaster Cacao»!
1826/a

Ali hočete spoznati krvoločnost klerikalcev?

Čitajte! Kaj so ti hinavci in zločinci delali v dobi «Svete inkvizicije», ko so 34.656 ljudi živih na grmadi zažgali 28.496 ljudi na galerah in v ječah pomoril.

Veliki inkvizitor

Ijubzenski roman iz najstranotnejše dobe človeške zgodovine. Naročajte ga pri upravi «Jutra» v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Velezanimiva knjiga stane 30 Din, s poštino vred 32 Din. Organizacije in poindinci, ki plačajo najmanj 10 izvodov, dobe knjige po 20 Din.

Kulturni pregled

Razstava Sterle-Repič v Ljubljani (Jakopičev paviljon), ostane še čez nedeljo, 13. t. m. odprta. Ker je razstava jako zanimiva in menda prva take vrste v Sloveniji, katera vsebuje vse polno znamenitih portretov odličnih oseb, jo priporočamo za obilen obisk. Odprta je vsak dan od 9. do 13. in 15. do 18. ure.

«Pevec». Zadnja številka «Peveca» (maj—junij) vsebuje K.-ov biografični članek o Ristu Savinu, Heri Svetlovo razpravo o harmoničnih ali alikvotnih tleh in zborovskem petju in Jakob Alja ževe pevske spomine. M. Bajuk nadaljuje svojo statistiko o narodni pesmi v sekirah. Izmed novih skladb navaja «Pevec» Vinko Lovšinovo «Venčarico», spevoigro za sopran in dvoglasen zbor s klavirjem, dalje Ignacij Fabianjevih 8 mašnih pesmi za mešan zbor, Janko Grudnikovce postne pesmi in Oskar Devovo zbirko jugoslovenskih narodnih pesmi za moški in mešani zbor. «Vestnik pevske zveze», «Iz naših okrožij», «Vesti iz inozemstva», «Kronika» in «Razne vesti» zaključujejo to številko, kateri je pridejana priloga zborovih skladb Rista Savina, Jos. Klemenčiča, St. Premrla, Fr. Kramarja in dr. Fr. Kimovca.

Priprave za novo sezono v zagrebški operi. Zagrebška opera se bo v novi sezoni precej razlikovala od lanskega leta. Med glavne izpremembe v osebu je šteti angažma ljubljanske primadone Žikove in tenorista Šimenca. Basist Flögl je odšel v Brno. Uprava se pogaja še z lirskim tenorjem Rijavcem. Če se ji posreči skleniti z njim pogodbo, lahko upamo, da bo g. Rijavec od časa do časa pel kot gost tudi v Ljubljani. G. Šimenc je namreč podpisal pogodbo glede gostovanja z osiškimi gledališčem.

Dva jubileja v novi sezoni zagrebške drame. V gledališki sezoni 1924-25. slavita četrtoletnico svojega umetnostnega dela na odru zagrebške drame ga. Nina Vavra in g. Franjo Sotošek. Oba jublanta spadata med najkrepkeje stebre zagrebškega dramskega gledališča.

Premijera Vojnovičeve drame «Maškarate ispod kuplja» se je vršila, kakor smo že poročali, prve dni julija v Zagrebu. Fabula «Maškarate» je zelo enostavna, pogreša zapletkov in dramatične napetosti. Drama prav za prav ni drama, temveč romantična lirika republikanskega Dubrovnika. Vojnovič je v nji uporabil vse svoje znane in priznane sposob-

nosti: stilske elegance in fineše dubrovniškega jezikovnega dijalekta. To ga je zapeljalo predaleč od koncentracije dramatičnega dejanja. Vendar so «Maškarate» kljub gotovim pomanjkljivostim uspelo po zaslugi režiserja B. Gavelle, o katerem pravi kritika, da je baš v tem delu pokazal ves svoj režiserski talent, ki ni baš majhen. Njegova režija je pretvorila Vojnovičevo liriko v umetnostno odersko realnost, kateri gre hvala, da so se «Maškarate» pred zagrebško gledališko publiko dostojno prezentirale na sceni.

«Hrvatska Matica» v Zagrebu je imela v nedeljo 6. t. m. redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen nov odbor za leto 1924-25. Predsednik zavoda je sedaj dr. Drag. Domjanič, podpredsednik doktor A. Bazala, v književno-umetnostnem odboru pa sede: dr. M. Čačković, M. Parsarić, dr. Lj. Maraković ter dr. Ilija Despot. Občni zbor je imenoval pisatelja Babića-Gjalskega za svojega častnega člana, prof. dr. Branka Vodnika pa je sklenil izključiti iz svoje srede.

Zadnja številka zagrebškega «Vijenca» je posvečena spomenu velikega slavista Vatroslava Jagića. Dr. Stjepan Bosanac je napisal članek «Jagić kot recenzent»; dr. Franjo Bučar piše o Jagićevih šolskih letih; dr. Velimir Deželjič priobčuje «Doneske k Jagićevi biografiji», a dr. Peter Karlič objavlja štiri Jagićeva

pisma. Dr. Franjo Fancev je napisal zanimivo razpravo, zakaj se je Jagić šele kot mrtvec vrnil v domovino, dr. Stjepan Ivšić pa poroča o Jagićevih odnošajih do zagrebške univerze. O Jagićevih «Spominih» piše njegov zet dr. Milan Rešetar. Končno prinaša list še poročilo o Jagićevem pogrebu v Varaždinu, o Valdečevem osnutku njegovega doprsnega kipa in o akciji varaždinskih profesorjev za upostavitve Jagićevega spomenika.

Druga številka «Vedrine», ki jo izdaja Stevan Galogaža, prinaša novelo Verke Škurle: Grlica, dalje Anatola Francea: Gestas, v prevodu Franja Alfirevića in dve pesmi, B. Simičeve: «Konač kraljeva» in F. Alfirevićevo «Hodočašče u podrum». B. Pečić piše o operi ter ostro kritizira Šafranekovo «Hasanaginica». Stevan Galogaža pa se peča s poslednjjo razstavo «Proletnega salona». List zaključuje polemika A. B. Simiča contra Križca ter Jaques Sadoulova «Pisma iz sovjetske Rusije».

50 letnica pevskega društva «Jeka» v Samoboru. 20. t. m. proslavi hrvatsko pevsko društvo «Jeka» v Samoboru 50 letnico svojega obstanka. «Jeka» spada med najstarejša hrvatska pevska društva ter proslavi svoj jubilej s pevskim komerzom in svečano mašo, na kateri se bodo pele cerkvene skladbe J. S. Bacha,

našega Foersterja, Sattnerja in Hrvata Dugana.

Srpski književni glasnik. Nova številka «Srpskega književnega glasnika» je deloma posvečena spomenu Branka Rađičevića. Pavao Popović je napisal članek «Povodom stoletnice Branka Rađičevića», Jaša Prodanović pa oris pomena na Rađičevića. Branislav Miljković je prispeval članek «Posmrtnica Branka Rađičevića», dr. Milivoj Pavlović pa je napisal razpravo o vlogi Rađičevića v razvoju književnega jezika. Dalje vsebuje revija še pripovedko «Boginja» od Vladimira Nazora in dve pesmi Milutina Jovanovića: «Halucinacija» in «Ne diraj». Omeniti je tudi gledališki, umetnostni in politični pregled ter ocene posrednih knjig. Zanimiv je zlasti članek zagrebškega gledališkega referenta Stjepana Parmačevića.

Zveza čeških dramatičnih pisateljev je imela pred kratkim občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika Jaroslav Hilbert, za podpredsednika Otokar Fischer in Jos. Kofiček, za tajnika pa Fr. Zavel.

Menakovsko glasbeno akademijo je letos z odličnim uspehom absolvirala gospodinja Nada Auer, bierka zagrebškega knjižničarja Auerja. Mlada dama je v zagrebških glasbenih krogih znana kot dobra pianistinja.

Domače vesti

*** Kraljev povratek na Bled.** Kraljevska dvojica, ki je odpotovala v nedeljo ponoči z dvornim vlakom v Zagreb in potem na Plitvička jezera, se je večer vrnila na Bled. Dvorni vlak je prispel ob 9.30 dopoldne iz Zagreba na ljubljanski kolodvor, kjer so pozdravili kralja in kraljico zastopniki vojaških in civilnih oblasti, veliki župan dr. Baltič pa je spremljal kraljevo dvojico do kolodvora na Lesce.

*** Likvidacija naše pokrajinske uprave.** Kakor se uradno razglša, je minister notranjih zadev ukinil predsedništvo pokrajinske uprave ter poveril likvidacijo pokrajinske uprave za Slovenijo, kolikor še ni izvršena, velikemu županu v Ljubljani. Posle predsedništva pokrajinske uprave in likvidacije te uprave vrši v okviru svoje službene lastnosti veliki župan ljubljanske oblasti.

*** Inženjski izpit.** Znani naš baritonist g. Nikola Cvejič, član ljubljanske opere, je te dni na gospodarsko-šumarski fakulteti zagrebške univerze napravil inženjski izpit. Čestitamo!

*** Diplomski izpit.** Na dunajski visoki šoli za svetovno trgovino je z dobrim uspehom napravil diplomski izpit naš gorški rojak g. Franjo Brešan, rodom iz Podgora pri Gorici.

*** Izpremembe v državni službi.** Imenovana sta: Miloš Radosavljevič za carinika 3. razreda pri glavni carinarnici v Ljubljani in Stojan Baltič za carinika 4. razreda pri glavni carinarnici v Kastvu. Milan Mravljec, geomter in vodja evidenčnega katastra v Kamniku ter Fran Primožič, carinik na Jezerškem sta podala ostavko na državno službo.

*** Himen.** Srežki poglavar v Gornjem gradu g. dr. Fran Veršek se je prošlo soboto poročil z gospodično J. Gajsekovo, hčerko veleposestnika in župana v Loki pri Zusnu.

*** Smrtna kosa.** Včeraj je umrla v Ljubljani gdč. Angela Humar. Pogreb bo danes ob pol 17. uri iz mrtnice Sv. Krištofa na pokopališče k Sv. Križu. — Včeraj je umrl v Litiji postajenačelnik v pokojni in častni občan litijske občine gospod Ivan Jenko. Blag jima spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

*** Razpis službenega mesta.** Veliki župan mariborski razpisuje službeno mesto za zvanika pri oblastni upravi v Mariboru. Poleg kvalifikacije, t. j. najmanj dveh razredov srednje ali nje sorodne šole, se zahteva še šoferska preizkušnja. Zato je z določeno plačo združena še posebna doklada.

*** Razpis učiteljskih mest.** Na državni dvorazredni trgovski šoli v Celju se razpisuje s šolskim letom 1924./1925. sledeča učiteljska mesta: 1 mesto za komercialno stroko, 1 mesto za zemljepis in 1 mesto za strojeписje in stenografijo.

*** Poljska omladina v Sloveniji.** V dobi od 15. julija do 15. avgusta priredi poljsko «Akademsko kolo» v Varšavi reprezentacijski in propagandistični izlet po Jugoslaviji. Izletniki prispejo iz Varšave preko Bogumina, Budimpešte in Subotice v Beograd, prepotujejo notranjost Srbije, Bosno in Dalmacijo ter pridejo preko Bakra in Zagreba v Slovenijo, kjer obiščejo razen Ljubljane tudi Bled, Bohinj in Maribor. Izleta se udeležijo 60 akademikov pod vodstvom protektorja varšavske univerze. Z izletniki potuje tudi naš konzul v Varšavi.

*** Potovanje naših železničarjev na Poljsko.** Meseca avgusta lanskega leta je skupina poljskih železničarjev posetila našo kraljevino in bila ob tej priliki bratsko sprejeta od beograjskih železničarjev. Sedaj pa so Poljaki pozvali naše železničarje, da jim vrnejo obisk. V Varšavi se je ustanovil poseben odbor za sprejem jugoslovanskih železničarjev. Tako bo dne 10. julija odpotovalo 45 naših železničarjev iz Beograda in iz Sarajeva na Poljsko. Ljubljanska in zagrebška železniška direkcija nista javili nobenega delegata. Naši železničarji bodo obiskali vsa važna mesta Poljske. Razen tega bodo napravili tudi večji izlet po Baltičkem morju. Pri povratku bodo potovali naši železničarji preko Čehoslovaške in Avstrije, a sedaj potujejo preko Dunaja direktno na poljsko mejo. Na potovanju po Poljskem bodo imeli železničarji razne udobnosti, a potovali bodo v naših vagonih, ki bodo urejeni tudi za prenočevanje. Izlet na Poljsko bo trajal okoli 20 dni.

*** Subvencija za zdravniške študij v inozemstvu.** Iz Rockefellerjevega fonda v znesku 9 milijonov dolarjev, ki je namenjen za pospeševanje medicine, je za jugoslovanske zdravnike določena vsota 500.000 dolarjev. S pomočjo te vsote se odpošlje večje število naših mladih zdravnikov na študij v inozemstvo, zlasti v svrhu specializiranja za kožne in venerične bolezni. Določitev teh zdravnikov se izvrši potom natečaja.

*** Italijanski komuniké o dogodkih pri Sorci.** Gorška podprefektura je izdala o zadnjih krvavih dogodkih na italijansko-jugoslovanski meji pri Sorci sledeče poročilo: «V petek, ob 3. popoldne se je vršil nad Podbrdom na italijanskem ozemlju sestanek med gorškim podprefektom Nicolijem in med okrajnim glavarjem iz Kranja. Sestanek je bil zelo priazen in je dosegel zaželjene uspehe s tem, da so se razjasnile razne točke in da so bile dogovorjene mere, ki naj odstranijo na eni in drugi strani ponavljanje sličnih dogodkov. Oba funkcionarja sta se po enournem razgovoru poslovila z zadovoljenjem, vsled česar lahko pričakujemo, da slični

dogodki ne bodo več dali povoda k motenju dobrih odnosov, ki so jako koristni za obojne prebivalstvo».

*** Komunistično-klerikalni boj kot naprednih trgovcev in obrtnikov.** Klerikalci poskušajo po raznih krajih s pomočjo komunistov organizirati boj kot naprednih trgovcev in obrtnikom. «Slovenec» vsak dan objavlja prikrita bojkotna poziva. Kakor čujemo, se stuje organizacija, ki bo na te poskuse odgovorila s primernimi protikuropi. Kot načelo bi veljalo, da napredni industriji, obrtniki, trgovci pričnejo s sistematičnim čiščenjem svojih nastavlencev. Kakor znano vlada sedaj veliko pomanjkanja dela. Toda medtem, ko premnogo naprednih delovnih sil brezuspešno čaka na nameščenje, so v raznih podjetjih nabesnele klerikalni in komunistični agitatorji in hujskači varno pod streho. Naloga zaščitne organizacije bo, da po načelu «zob za zob» obračuna vsak bojkotni poizkus z odpuščanjem takih klerikalnih in komunističnih nameščenecv iz naprednih podjetij. Tako bo hujskačem kmalu zmanjkalo sapa in veselje škodovati naprednim ljudem. V Mostah n. pr. so se spravili komunistični železničarji nad naše obrtnike. Spoznali bodo prav kmalu, da so se dali od klerikalcev zapeljati v prav nesrečno politiko. Tako se bo zgodilo tudi hujskačem, ki hočejo v Trbovljah udušiti naše ljudi. Klerikalcem se bo pa še na drugem polju posvetilo, da bodo jasno spoznali, kako opasno igro igrajo.

*** Dvojna mera.** Iz krogov starih železniških upokojencev nam pišejo: Mislilo bo že šest let, a naši prejemki kljub neprestanim prošnjam in urgencam še vedno niso urejeni. Neznosno je trpljenje vseh kronskih upokojencev in železniških invalidov; starejši invalidi so celo začeli znižavati rente, namesto da bi jih izenačili z onimi iz leta 1921. Nam pristojna za vsako krono v zdravi valuti sedanjih 16 Din in to za nazaj od 1. maja 1921. To vsoto nam železniška uprava dolguje, ker smo sami plačevali v pokojninske in druge nezgodne sklade in je torej naša last. Prosimo torej g. železniškega ministra, da stvar preišče in odredi, da se nam nakažejo naši zasluženi mesečni prejemki.

*** Proslava 35 letnice pevskega društva «Zvon» v Smartnem pri Litiji** se vrši po sledečem sporedu: Na predvečer, t. j. v soboto 12. julija podoknica gg. kumici in prvemu, oziroma častnemu predsedniku; v nedeljo 13. julija dopoldne sprejem delegatov, nagrobica prvemu pevovodji pok. g. Iv. Bartlu, slavnostno zborovanje v sokolski telovadnici in promenačni koncert godbe «Zveze jugosl. železničarjev» iz Ljubljane; popoldne sprejem gostov in pevskih društev na postaji Litija in odhod na slavnostni prostor v Smartno, kjer se vrši velika ljudska slavnost s koncertom lastnega in zborov bratskih pevskih društev ter godbe Z. J. Z. — Bratska društva so naprosena, da pridejo s svojimi prapori. Odhod iz Ljubljane v vlakom ob 12.10, iz Zidanega mosta ob 12.26. Pričakujemo obilne udeležbe. — Odbor.

*** Jugoslovanska Matice.** Pokrajinski odbor poziva vse delegate podružnic v Sloveniji, da se udeležijo pokrajinskega zbora, ki se vrši v nedeljo dne 13. ob 10. uri dopoldne v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu. Vstop v zborovalni prostor imajo le oni, ki se izkažejo z izkaznico pokrajinskega odbora. Sicer je zborovanje zaupno. Kdor izmed delegatov morda pomotoma ni prejel izkaznice, naj se obrne na pisarno Jug. Matice v Ljubljani, ki mu jo takoj pošlje. Ljubljanski delegati dobe izkaznice med 2. in 3. uro popoldne v pisarni Jug. Matice pred Skofljo 21, I. nadstr. Zunanji delegati imajo polovično vožnjo, ki velja od 10. do 16. julija.

*** Državna trgovska akademija v Ljubljani.** Ta zavod, katerega so letos zapustili prvi absolventi četrtega letnika, je štel konec drugega semestra 128 dijakov in dijakin (89 + 39). Od teh dijakov (dijakin) je bilo ocenjenih z izvršnim uspehom 11, z dovoljnim uspehom 53, z zadostnim uspehom 26, z nezadostnim uspehom 3. Ponašljajni izpiti so dovoljeni 29 dijakom, oziroma dijakinjam. V sled bolezni je ostalo neizprašanih 6. Definitivno vpisovanje v I. letnik ter začetek pouka javi ravnateljstvo pravčasno potom listov in z razglasom na uradni deski akademije.

*** Državno žensko učiteljsko v Mariboru** je končalo šolsko leto s sledečimi rezultati: Vseh gojenk je bilo 129. Med temi jih je dobilo odliko 28, ponavljajni izpit 20, vse druge so dovršile svoj razred s povoljnim uspehom.

*** Pejačevićev grad — bolnica za delavce.** Osebniji urad delavske zavarovalnice v Zagrebu je kupil graščino grofa L. Pejačevića v Refalu pri Osijeku, katero bo preupstil osištejski okrajni bolniški blagajni, da uredi tamkaj moderno bolnico za svoje zavarovance.

*** Znižana kvota naših izseljencev.** Letos znaša kvota naše emigracije v Severno Ameriko samo 671 oseb, dočim je bila še lani skoraj desetkrat toliko. Prošenj za preselitev pa je lani vložnih nad 29.000. Ker je letošnja kvota razmeroma majhna, se je velikim županom naročilo, da izberejo izseljence izmed onih prosilcev, katerih prošnje se niso upoštevale lansko leto.

*** Povečano število srečk razredne loterije.** Uprava naše državne razredne loterije je sklenila, da prihodnje leto zviša število srečk na 150.000. V zvezi s tem bo

zvišano tudi število dobitkov. Najvišji dobitek bo znašal odslej poldrugi milijon dinarjev.

*** «Bregalnica» težko poškodovana.** V beograjskem savskem pristanišču je predvečerašnjim tovarni parobrod «Bregalnica» trčil ob ladjo «Srem». «Bregalnica» je bila težko poškodovana in se je začela potapljati. Le z velikim trudom so jo potegnili na breg. Nezgoda se pripisuje okolnosti, da Parobrodarsko društvo ne razpolaga z zadostnim številom strokovno izvežbanih ljudi.

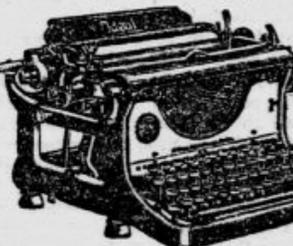
*** Incident z Italijani v Novem Sadu.** Pred redakcijo lista «Vidovdan» v Novem Sadu je prišlo prošle nedeljo do malega incidenta med Jugoslovani in Italijani. Kot demonstracijo proti vojakom italijanske vojne mornarice, ki se že več dni nahajajo tamkaj, je «Orjun» na oknu omenjene redakcije izvesila tablico z napisom «Hotel Caporetto». V sled protesta italijanskih oficirjev je policija tablico odstranila.

Speci alifeta tovarne je mlečna Mirim čokolada!

*** Silna nevihta v okolici Sadržice.** V ponedeljek dopoldne je divjalo v Sadržici in okolici strahovito neurje. Bileki so švigali neprestano in bili spremljeni od votlega grmenja. Med nevihto je tresčilo v neko hišo nad trgov. in sicer v dimnik. Strela je šla nato skozi pod v biev, kjer je ubila dve kravi, stanovale pa samo omamila. Piš, ualiv in toča so napravili veliko škodo po polju in vrtovih. Sadeži in žito je raztepeno, vendar je upanje, da so žito še dvigne. Včeraj je bilo zepu najkrasnejše jutro.

*** Most med Beogradom in Zemnom.** Ministrski svet je na eni zadnjih svojih sej rešil vprašanje gradnje mostu za vozni promet med Beogradom in Zemnom, ki bo velike važnosti za ves Srem. Novi most se zgradi pod Kalimegdanom, približno tam, kjer se je nahajal nekdanji stari lesen most.

„Ideal“
pisalni stroj za trgovino, industrijo ter oblasti je vsled prvotne konstrukcije, enostavne uporabe, mirnega teka in velike brzine
najbol zahtevan!
Daje 8—12 koptj.

THE REX Co.,
LJUBLJANA.

*** Velik ogenj v Kamniku.** — V ponedeljek ob pol 8. zjutraj je izbruhnil pri posestniku in usnarjarju v Kamniku Ivanu Polaku požar, ki je upepelil drvarnice in srambe za čreslo. Ni jasno, ali je nastal ogenj iz malomarnosti ali pa ga je morda kdo podnetil. Le izredni pridnosti in točnosti karniške požarne brambe se je zahvaliti, da se je ogenj lokaliziral in se ni mogel razširiti na sosednja gospodarska poslopja usmiljenih sester. Par minut zamude s strani ognjegašev bi imelo lahko nedogledne posledice. Čast in priznanje vsem in vsakemu posameznemu gasilcu.

*** Kitajec si gradi v Zagrebu vilo.** V Zagrebu živi že tretje leto Kitajec Fen Son Tao, ruski državljan, ki na zagrebški univerzi študira kemijo. Zagreb in njegova okolica se je Kitajcu tako priljubila, da se namerava trajno naseliti v mestu. Ob Borongajski cesti je kupil obsežno zemljišče, kjer si zgradi moderno vilo sredi umetnega parka.

P. n. občinstvo na Dolenjskem se naznanja, da bo zobot atele
Filipa Egriča v Novem mestu
od 10. do 30. julija zatvorjen.

*** Odpor proti prevozu mrtlice.** Občinski gozdar in posestnik v Pokleku pri Zuzemberku, Ivan Dragozet, je nedavno umrl v svojem vinogradu na Gadvici peč v novomeškem okraju vsled kapi. Njegova žena je hotela truplo prepeljati na domače pokopališče v Pokleku. Nameri pa so se — kakor poroča «Jutranji list» — energično uprli kmetje krajske vas. Premagovci iz razloga, ker bi zamrles njihove njive, ako bi vozili tamkaj mrtveca... In tako je bil pokojni Dragozet pokopan v Bušehi vasi. Vidi se, da so nekateri naši kmetje še čudno udani staremu praznovanju.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 730
9., 10., 11., in 22. julija
Monumentalni film svetovne tvorinice
PARAMOUNT FILM NEW YORK
Elegantno! Moderno!

Diana - May
Roman zopet največje mladosti v 5 dejanjih
Čela vrsta krasnih modernih toalet!
Razkojni športni karneval!
Predstave vsak dan ob pol 8., pol 8. in 9.

*** Vlom v cerkev.** Iz Beltincev v Prekmurju nam pišejo: V noči od nedelje na ponedeljek so neznanj storili vlomili v župnijske cerkev v Crenševcih v Prekmurju ter odnesli monstranco in kelih v vrednosti 20.000 Din. Orožniki so storilec ž na sledu.

*** Vlom v cerkev.** Iz Beltincev v Prekmurju nam pišejo: V noči od nedelje na ponedeljek so neznanj storili vlomili v župnijske cerkev v Crenševcih v Prekmurju ter odnesli monstranco in kelih v vrednosti 20.000 Din. Orožniki so storilec ž na sledu.

*** Francoski narodni praznik.** V ponedeljek dne 14. julija francoski vicekonzul sprejema oficijno od 11. do 12. ure dopoldne. Vhod vrata la Ljubljanske kreditne banke (vzpenjača). Ta dan se za stranke ne uraduje.

*** Oseba vest.** Finančni delegat dr. Šavnik je službeno odpotoval v Beograd.

*** Napredno obrtniško društvo v Ljubljani.** Uprave naprednih listov so dovolile društvu znatno ugodnost, da bo pod skupnim naslovom inserir lo. Pozivljamo zaradi tega člane, ki hočejo inserirati pod društveno firmo, da se do 10. t. m. zglašajo pisмено ali ustno na «Napredno obrtniško društvo», Becelov nova ulica 10 (čez dvorišče) in naznanijo ime in priimek, obrt in obratovališče. Inserirat bo izšel vsaki 14 dni.

*** Stenografična tekma na Christofevem učnem zavodu v Ljubljani** se vrši v petek dne 11. julija ob osmih zjutraj v šolskih prostorih na Domobranski cesti št. 7 pod vodstvom strokovne učiteljice Ivanke profesor Robidove. Diktiral se bo po 100 besedi v minuti skozi 4 minute. Tekmovale bodo najboljšie stenografinje in najboljšie stenografi izmed vseh gojenecv zavoda. Prvo darilo je zlata zapestnica, drugo zlat obesek. — Pristop k tekmi je dovoljen vsakomur, ki se zanima za napredek slovenske stenografije. Izid tekme se razglasi še isti dan ob 11. uri dopoldne.

*** Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Prošli teden se je rodilo v Ljubljani 21 otrok (13 moškega in 8 ženskega sp. a.), umrlo pa je 9 moških in 6 žensk, skupaj torej 15 oseb in sicer: 2 osebji za jetiko, 1 za življensko slabostjo, 1 za pljučnico, 1 za zastupljenjem rane, 1 za možgansko kapjo, 1 za srčno hibo, 1 za rakom, 7 oseb pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Štiri osebe so obbolele na nalezljivih boleznih: 2 na dušljivem kašlju, 1 na škričlici in 1 na trebušnem legarju.

*** Bolnica za ženske bolezni.** V preteklem polletju se je v ženski bolnici oskrbovalo 1164 bolnic in porodnic ter 502 novorojenčkov. Skupna umrljivost je znašala 9 na 1164, to je 0,77 odst. Na ginekološkem oddelku znaša umrljivost 5 na 627 (0,79 odst.) in na porodniškem oddelku 4 na 537, to je 0,74 odst. Od vseh žen, ki so porodile v bolnici v času od 1. jan. do 30. junija 1924, po številu 469, so umrle 4, to je 0,85 odst. Število porodov stalno raste, letos jih je bilo 469, napram 422 v prvem polletju leta 1923. Odpuščenih je bilo 427 zdravih novorojenčkov, mrtvorojenih 24 (5,12 odst.) in umrlo jih je 28 (5,97 odst.). Nad 50 odstotkov porodov je kompliciranih. — Sprejem v bolnico je še nadalje omejen v toliko, da se ne sprejemajo bolnice, ki se lahko zdravijo izven zavoda in da se sprejemajo noseče šele tik pred porodom ali med porodom.

*** Mestno kopalnice v Ljubljani na Ljubljani.** Zadnji čas se sopes opaža, da se je pričelo s potapljanjem plavalnih bazenov na mestnem kopalšču, in to posebno takrat, ko se nahaja na splavu več kopalcev. To potapljanje se vrši najraje na onem delu, kjer je otroški basen. Ob akih prilikah nikdo ne pomisli, da bi se prav lahko pripetila nesreča, ki bi povzročila neljube posledice. Ugotovilo se je, da se nahaja med organizatorji potapljanja žal nebroj odraslih kopalcev, katerih dolžnost bi vendar bila, mladino od takega početja odvračati in jo takoj opozoriti ter evantualno one, ki bi se ne hoteli kopaliti, naznaniti službojočemu pazniku na splavu, da jih odstrani iz kopalšča. Protivsem organizatorjem potapljanja, katere se bo izsledilo, se bo kar najstrože postopalo in jim prepovedalo dostop v kopalšče. Poleg tega se prepoveduje postajanje na mostičkih, zbiranje v gručah na splavu ter metanje neplavalcev v prosto ljubljansko strugo ali pa v basene. Zabranjeno so tudi razne igre z žogo, hodisi v basenih ali pa v drugih kopalških prostorih. Vsem onim, ki bi s takimi igrami ne prejenjali, se bo žoge odvzelo in jim vrnilo šele po končani seziji. Nekateri kopalci se poslužujejo mestnega kopalšča, ne da bi si prej preskrbeli vstopnice pri blagajni. Vsaka taka zloraba se kar nastrože prepoveduje.

*** Za Sokolski dom v Šiški** so darovali ob priliki uspešno položenih izpitov iz državnega računostvoja magistratni uradniki in uradnice 144 Din. Iskrena hvala! Posnemajte!

*** Smrtna nesreča pri kopanju.** K naši večerašnji vesti o utopljenki v Savi pri Vevčah smo doznali, da je utopljenka 40letna trgovka s slaščicami Angela Humar, stanujoča v Kolezijski ulici št. 4 v Trnovem.

*** Policijske prijave.** Od ponedelka na terek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvini, 3 kaljenja nožnega miru, 9 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 prekrščenje policijske ure, 2 poškodbi tuje lastnine, 3 telesne poškodbe, 1 zaplemba saharina, 1 prireditev plesa brez dovoljenja in 1 prestopke ogrožanja telesne varnosti.

*** Zdalj zastopnik drugič za denar.** Mesaski pomočnik A. S. je gual po Dolenjski cesti dva voja proti mestu. Potorca se mu je pridružil velik nez bala barve

z rdečimi lisami Psa je š. posneje prodal pri Zmajskem mostu sladoleđarju Josipu Jankoviču za 50 Din. Kupčiji pa so prišli na sled in bosta zadnja besedo izrekla sodišče in pa oškodovani pravi gospodar psa.

*** Kakor sraka je šla za lišpom služkinja Rozalija Poravne,** uslužbenka zadnji čas pri Franu Juvanu na Sv. Martina cesti 26. Ker pa si ga ni mogla pridobiti postenim putem, je ukradla najrvo svoji sosenovalki natakariči Anici Tršma črn svilen klobuk in rožnato obleko v vrednosti 2000 Din. Dalje je izmaknila svojemu gospodarju 330 Din gotovine in so služkinji Ivanki Bogataj komad finaga mila in razne druge kozmetične stvari, nato pa v soboto zvečer neznanu kam pobegnila.

*** Tihofapka s saharinom.** Na dolenskem kolodvoru je bila v ponedeljek prijeta zasebnica Marija Perovšek, stanujoča na Rimski cesti. Kupovala je že dalje časa od železničarjev saharin, s katerim je kupčevala po Dolenskem. To pot pa je imela smolo, kajti zalotil je je detektiv, ji zaplenil večjo količino saharina, njo pa odvedel na policijo.

*** Zaradi dolga sta se sprla na Vidovdanski cesti pozno zvečer sejmari Ivan Primožič in zidar Martin Znidaršič. Pri tem se je zadnji tako razjaril, da je obdelal Primožiča z ostrim orodjem po obrazu in rokah in mu prizadel precej opasne rane. Končno besedo bo spregovorilo sodišče.**

*** «Vidiš, ko nimaš svojih otrok me raš pa tuje pestovati.»** S temi prijaznimi besedami je pozdravila Marija Radosavljevič v četrtek zvečer v Zeleni jami sprevodnika Frana Tomažina. To pa je Tomažina tako užalilo, da si je poiskal zadošččenje na mestu. Zgrabil je žensko za lase in jo opraskal po obrazu. Okrog se je zbrala gruča ljudi, ki se je prav dobro zabavala na račun obca. Da ni prišlo do hušjega, je poskrbel stražnik, ki je oba razdvojil.

Iz Maribora
*** Mariborski občinski svet nadaljuje** v petek dne 11. julija ob 19. uri v mestni posvetovalnici svojo tretjo redno sejo.

*** Dijaki in dijakinje iz Banjaluke,** ki so prišli na potovanje po Sloveniji v nedeljo popoldne v Maribor, so pridedili v ponedeljek zvečer popolnoma uspeši koncert. Obširna dvorana v Kazini je bila polna odličnega občinstva, glasbenikov, proforskih krogov in narodnih. Navzoč je bil tudi župan Grčar in škof dr. Karlin. Nastopi mladih pevcev so izredno ugajali, posebno pa narodne pesmi in pa sopranistinje. Iz Maribora so odšli dragi gosti Rogosko Slatino.

*** Originalen pretep.** Minulo nedeljo je za kadetnico v Mariboru popival neki zidar Movšek s tovariši. Ko so bili vineni, je nastal prepir, v katerem je prevročekrvni vinski brat zidarju Movšku odgriznil uho. Ranjenca je obvezala pošilna postaja, kamor je pritekel po pomoč.

Iz Celja
*** Klub naprednih slovenskih akademikov** v Celju pozivlja vse napredne abituriente, ki nameravajo nadaljevati svoje študije na univerzah, da javijo do klubovega obnega zbora, ki se vrši v drugi polovici julija, svoj pristop v klub. Klub vrši kot ferjalna organizacija glavno društveno delo baš v počitniški dobi. Ker starejši klubovi člani odhajajo, je treba njih mesta izpolniti z novimi močmi. Klub si je stavil za svoje delovanje med ljudstvom lep program, ki ga naj skuša vršiti vsak napreden slovenski akademik s tem, da postane agilen član kluba.

*** Prostovoljni razid društva.** Osrednje društvo kovinarjev in sorodnih strok ra slovenskem ozemlju se je z vsemi svojimi podružnicami, med temi tudi s podružnico v Celju, prostovoljno razšlo.

*** Kres na Starem gradu v Celju.** V dobi našega robstva pod nemško avstrijskim valpetom se je ukoreninil med našim slovenskim ljudstvom lep narodni običaj, prižigati na predvečer sv. Cirila in Metoda po naših hribih, zlasti pa v narodno ogroženih krajih kresove. Leto za letom smo skrbno štel in si ogledovali one plamene iz ogroženih postojank, ki so nam pričali, da je kraj še naš in da bje v sreih odnotnega prebivalstva še ljubav do rodne slovenske grude. Na žalost je treba ugotoviti, da ta lepi slovenski narodni običaj leto za letom hira in že izumira. — Iz celjskih gričev se je videlo na predvečer praznika obeh slovenskih blagovestnikov po širnem okraju okrog 15 kresov. Na Starem gradu sta prižgali po dolgotnem običaju kres obe podružnici CM. družbe. V tihem in lepem večernem mraku se je zbralo na starodavnih razvalinah gradu celjskih grofov na stoltno in stoltno narodnega občinstva iz Celja in okolice. Ob zvokih celjske železniške godbe in prepevanju narodnih pesmi združenih celjskih pevcev je potekla ta lepa prireditel, ki jo je grenila le bridka misel na naše še neodrečene brate. Na Miklavškem hribu je priredil umetni ogenj trgovec g. Bovha. Rakete, ki so švigale proti nebu in pa mogočno se vzdigujoči plamen na Starem gradu je prizval na Kapucinski most množico občinstva iz mesta in okolice.

Opozorilo!
G. Franc Sajovic je izstopil iz naše službe in ni več upravičen sprjeovati zavarovalne ponudbe za naš zavod.
VZAJEMNA ZAVAROVALNICA
v Ljubljani.

Gospodarstvo

Gospodarski položaj v Sloveniji

(Iz predsedstvenega poročila na plenarni seji ljubljanske zbornice.)

TRGOVINSKE IN OBRATNE ZADEVE

Zbog težkih kreditnih razmer naše obrtnišvo nestrpno pričakuje ustanovitve privilegirane obrtne banke za celo državo, ki naj bi mu nudila kredite pod ugodnejšimi pogoji. Toda prvi načrt tozadavnega zakona, ki je imel že biti predložen skupščini, je bil na konferenci delegatov zbornic v Zagrebu zavrnjen, ker ni jamčil za enakomerno vpoštevanje obrtnišva iz vseh pokrajin naše države. Zahtevali smo revizijo načrta zakona o državni obrtni banki in pritegnitev zbornic k sodelovanju pri izdelavi novega zakona.

V smislu intencij in naredb ministrstva trgovine in industrije ter ministrstva za socialno politiko je zbornica nadalje vršila kontrolo glede potrebe izvanjskih inozemskih nameščencev in podjetnikov v našem področju ter stremela za tem, da se inozemci, kolikor le dopušča obratne razmere v posameznih podjetjih, sukcesivno nadomestijo z domačini.

Po sklepkih seje združenih odsekov je zbornica nadaljevala akcijo za izvedbo reorganizacije in redukcije pri okrožnem uradu za bolniško zavarovanje v Ljubljani ter predložila ministrstvu za socialno politiko spomenico za znižanje premij za bolniško in nezgodno zavarovanje, ki pri sedanjih stagnaciji občutno bremenijo na naših gospodarskih krogih.

Zbornica je skušala doseči omiljenje pogojev za udeležbo naših obrtnikov pri državnih dobavah, ker se pri sedanjih predpisih in stroških naši obrtniki kljub tehnični zmožnosti ne morejo udeležiti državnih dobav v večjem obsegu.

Po dolgem prizadevanju se je zbornica posrečilo, da je bil pri uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani imenovan svetovet, da omogoči sodelovanje obrtnišva in pojača iniciativnost urada.

Zbornična intervencija glede povišanja zneska za kompetenco sodnih in, stane v trgovinskih sporih je imela sicer popoln uspeh, toda pokazala se je nova potreba, da se zaradi velikega števila pravnih in visokimi zneski število sodnikov poedincev pri zbornih kot trgovinskih sodiščih pomnoži.

Zato bo važna olajšava, da se čimprej aktivira pri ljubljanski lagovni borzi razsodišče in omogoči tako hitra rešitev sporov z razbremenitvijo sodišč.

Organizacija blagovne in efektivne borze v Ljubljani je v zadnjem času toliko napredovala, da bo borza v kratkem lahko pričela s poslovanjem. Zbornica je prevzela iniciativo za izdelavo uzana za lesno trgovino ter se po strokovnjakih pri borzi izdelani načrt razpravlja v ožjem strokovnem komiteju zbornice in upamo, da dobimo tako v kratkem urejeno poslovno podlago za našo najvažnejšo gospodarsko panogo.

PROMETNE ZADEVE

V prometnem oziru stopa za nas ureditev tarifnih vprašanj vedno bolj v ospredje. Neurejenost železniških tarif otežuje naše trgovinske stike z ostalimi pokrajinami države in povečuje krizo naše industrije, poleg tega pa nam otežuje izvoz in konkurencu v inozemstvu. Zbornica je intervenirala z obširno utemeljeno spomenico, da bi se po prevzetju južne železnice v državno upravo uvedlo skupno računanje razdalj in tarif z ostalim omrežjem državnih železnic. Naš predlog dosedaj še ni rešen.

Z dovolitvijo 30-odst. popusta za tranzitni promet med Avstrijo in Češkoslovaško ter italijanskimi pristanišči na Jadranu preko našega ozemlja se je posrečilo pritegniti zopet inozemske transporte na naše proge. Toda ta popust olajšuje inozemski trgovini in industriji uspešno konkurencu z našimi eksporterji, ki morajo plačevati polne tarifne pristojbine.

Zbornica je ponovno intervenirala v zadevi gradbenih kreditov za prekmursko železnico kakor tudi za otvoritev prometa med Prekmurjem in Madžarsko. Intervencije so imele toliko uspeha, da se dela v ogroženih sekcijah niso ustavila.

Dalje moram omeniti, da smo z zbornično intervencijo dosegli obnovev sekcije za trasiranje železniškega spoja med Kočevjem in reško proggo ter za podaljšanje rogaške železnice od bivše deželne meje do Krapine.

V zadnjem času je postalo vprašanje normalizacije vicinalnih železnic v tarifnem oziru zelo pereče, ker otežuje sedanjim režim prevoz blaga in onemogoča je direktno odpremo transportov v inozemstvo. Vprašanja ni mogoče povoljno rešiti, ker vprašanje bivših štajerskih deželnih železnic še ni rešeno.

Tržna poročila

Zivinski sejem v Mariboru (8. julija). Dagon: 8 konj, 9 bikov, 280 volov, 411 krav in 14 telet. Skupaj 722 komadov. Povprečne cene za 1 kg žive teže so bile: debeli voli 13 — 13.50, poldebeli voli 11 — 12.50, plemenski voli 8.25 — 10.50, bikji za klanje 10 — 12.25, klavne krave debele 9.75 — 11.25, plemenske krave 8.75 — 9.50, krave za klobasarje 7.25 do 8.75, molzne krave 8.75 — 9.75, breje krave 8.75 — 9.75, mlada živina 10 do 14 Din. Mesne cene: volovsko meso 1.

vrste 25 — 27, II. vrste 22 — 24, III. vrste 19 — 21; telečje meso I. vrste 25 do 28, II. vrste 21 — 24, svinjsko sveže 22.50 do 35 Din za kg. Kupčija med domačini precej živahna. Za izvoz pa je bilo prodanih le v Gradec 56 komadov, medtem ko Italijanov to pot ni bilo.

Dunajski živinski sejem (7. julija). Dagon 2693 komadov; od tega 489 do-mačih, 433 iz Madžarske, 87 iz Češko-slovaške, 448 iz Jugoslavije in 1236 iz Rumunije. Cene so poskočile zaradi manjšega dogona za 1000 do 1500 aK pri kg. Notirali so za kg žive teže v tisočih aK: voli I. 16 — 17.5 (izjemno 18 — 20), II. 14 — 15, III. 12.5 — 13.5, bikji 14.5 do 18 (19), krave 12.5 — 16 (18), slaba živina 9 — 12.5.

Trg z maslo in prekajenim mesom. Zunanja tržišča razen italijanskega pokazujejo v zadnjem času slabljenje cen. Cene na italijanskem in našem trgu pa so bile čvrste. Na naših trgih so bile prošli teden nastopne povprečne cene: debela slanina 36, sveža slanina 34, pas-pricirana 33, industrijska mast v sodih 30 — 32 z 2 odst. pribitka za ambalažo, čista domača mast 33.5 (v podrobnosti razprodaji 36.5), dobra gnjat 48, cesarsko meso 33, krakovske klobase 33, kranjske 33, mortadele 34, pariška klobasa 33 Din za kg, vse na debelo.

Izdelava trgovinskega zakonika. — Stalni zakonodavni odbor pri ministrstvu pravde je sklenil, da se bo na dan 1. septembra t. l. vršila prva seja pravne sekcije tega odbora, na kateri se bo pričelo z delom načrta novega trgovinskega in meničnega zakona kakor tudi načrta novega zakona o čekih, ki doslej kot poseben zakon ne obstoja. Dobrašen del tega materiala za podlogo teh novih zakonov je že zbran.

Uporabljane minimalne tarife na blago iz Madžarske. »Uradni list« št. 61. prinaša razglas, ki vsebuje: Na uvez blaga iz Madžarske se pobirajo minimalne carine; uživati pa mora tudi naš izvez v Madžarsko ob uvozu iste postavke madžarske minimalne tarife.

Težkoče v trgovinskih pogajanjih z Italijo so precejšnje. Zato pogajanja nič ne napredujejo. Minister za trgov. in industrijo stoji odločno na stališčih zašтите naše industrije, dočim zahtevajo Italijani pretirane ugodnosti za izvoz v našo državo. Ravno tako zahtevajo ugodnosti za svoje denarne zavode. Naši delegati so se čutili že v soboto nove instrukcije za nadaljnja pogajanja.

Minister trgovine in industrije ter finančni minister v hrvaškem Primorju. Minister dr. Krizman in dr. Stojadinović potujeta te dni v Hrvaško Primorje nato na Sušak, v Baker, Cirkvenico, Kraljevico in Senj ter bosta v teh krajih imela konference z gospodarskimi krogi.

Konferenca lastnikov rudokopov se je vršila v generalni direkciji rud v Beogradu. Med drugim se je na konferenci pretresalo vprašanje potrebe premoga za državo. Lastniki premogovnikov so bili mišljenja, da bi mogli dobavljati državni potrebno količino premoga, ne da bi bilo treba uvažati premog na račun reparacij.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Marije Rožičeve, trgovke v St. Petru. Narok za poravnalno razpravo pri novomeškem okrožnem sodišču je 29. t. m. ob 9. Poravnalni predlog ponuja upnikom 30%, plačljivih v dveh obrokih v treh, oziroma v šestih mesecih.

V poravnalni zadevi Jurija Miheliča, trgovca v Starem trgu se določa nov poravnalni narok na 19. t. m. pri novomeškem okrožnem sodišču.

Izgleidi dobre letine v Bosni in Hercegovini. Po poročilu sarajevske zbornice bo letošnja letina sadja, zlasti češpelj, obilna. Jabolka in hruške kažejo srednje, a orehi taok dobro, kakor že dolgo ne. Tudi žitnice obetajo dobro.

»Meja« št. 12. vsebuje: A. Hribar: Zadnje desetletje (1914.—1924.). — Stanko Ožanič: Razmatranja o obnovi vinograda. — N. Morović: Jedno novo industrijsko podjetje v Jugoslaviji. — Ilija Bošnjak: Težka hemija. — A. Hribar: Agrarna reforma. Život i mentalitet feudalca. — Bilješke. — Razne vesti. — Književnost. — List izhaja dvakrat mesečno in stane letno 120 Din. Uredništvo in uprava: Sudnička ulica 9, Zagreb.

Dobave in oddaje. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila 28. t. m. ofertalna licitacija glede dobave raznih kemikalij. — Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 1600 m žične vrvi. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila 28. t. m. ofertalna licitacija glede oddaje del za razširjenje postaje Sebeš.

Pri inženjerskem oddelenu Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila 24. t. m. ofertalna licitacija glede oddaje gradbenih del pri ureditvi magacina za oves v Zagrebu. — Pri odsepuju za mornarico v Zemunu se bo vršila 28. t. m. ofertalna licitacija glede dobave kovinskega materiala, usnatih jermenov, električnega materiala, azbestnega škriljavca in raznega gradbenega materiala za pomorski arzenal in gradbeno upravo v Tivtu. — Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo sklenila 11. t. m. ponovna ofertalna licitacija glede dobave mesa za ljubljansko garnizijo. — Električna centrala v Cetinju razpisuje dobavo enega vzgona nahte in 600 kg stroj.

nega oja. — Natančneje se pozivje v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Dobave. Pri smodnišnici v Kamniku se bo vršila 16. t. m. druga ofertalna licitacija glede dobave vrečic iz kartona in copat ter dne 2. avgusta glede dobave sodov. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila 26. t. m. ofertalna licitacija glede dobave razne žice. — Intendantura Dravske divizijske oblasti v Ljubljani potrebuje večjo količino sena, katero nakupuje direktno od producentov posebna komisija, ki se nahaja pri imenovanem vojaškem oblastvu.

Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila 26. t. m. ofertalna licitacija glede dobave gumijevih cev. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila 26. t. m. ofertalna licitacija glede dobave raznih čopičev. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila 26. t. m. ofertalna licitacija glede dobave raznega železa.

Natančneje se pozivje v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani. — Obtok bankovcev v Avstriji se je po izkazu 30. junija povečal za 766.2 milijarde na 7774.9 milijarde aK. — Ovdabe proti Depozitni banki. Z Ducaja javljajo, da je na gospodarsko poljičijo prispele več ovdab od oseb, ki imajo majhne efektne depoje pri Depozitni banki in ki z vsemi sredstvi stranjijo za tem, da bi svoje papirje dobili čim prej v svoje posest. Razen tega so pri gospodarski policiji ovdabe vložnikov Depozitne banke, ki smatrajo za kaznjivo, da je banka sprejemala vloge, ko se je naložila že v kritičnem stanju.

Insolvenca dunajske banke. Poravnalno postopanje je uvedeno nad hančno in komisijsko firmo Patzak & Co., poprej Sehillung & Co. na Dunaju.

Madžarsko zunanje posojilo. Kakor poročila madžarsko časopisje, je madžarsko obnovenno posojilo bilo v Londonu za 100% preveč podpisano.

Nezaposlenost v Madžarski radi gospodarske krize močno narašča. Število nezaposlenih znaša okrog 70.000 do 80.000.

„Sava“

obče zavarovalna d. d. v Zagrebu.

Ve dne 30. p. m. imela svoj 11. redovni letni občni zbor od predsedstva družbenega podpredsednika g. dr. Švriljuga, general. ravnatelja Hrvatske eskomptne banke.

Iz poročila ravnateljstva je razvidno, da so se družbeni posli v prošlem letu uspešno razvijali, ter znatno razširili. Skupna svota premijskih dohodkov, ki je znašala leta 1922. 16,000,000 dinarjev, se je leta 1923. dvignila na 28,000,000 dinarjev.

Uprava tega velikega domačega zavoda je v istini lahko zadovoljna z doseženimi rezultati, ki najbolje dokazujejo splošno veliko zaupanje, ki si ga je »Sava« pridobila v širjem občinstvu in v pridobitnih krogih.

Lastni družbeni jamstveni fondji znašajo okrog 20,000,000 dinarjev.

Družba je od svoje ustanovitve (leta 1911.) do konca leta 1923. izplačala nad 20,000,000 dinarjev za štode.

Čisti dobiček: leta 1923 znaša 1 milijon 211,954.00 dinarjev.

Družba izplača 10% dividendo za leto 1923.

V upravni odbor so bili izvoljeni sledeči člani: Gz. Fran Duboković, podpredsednik Jadransko-Podunavske banke v Beogradu in veleposelnik na Jelsi-Sušak, ter Štefan Karmata, generalni ravnatelj Jadransko-Podunavske banke v Beogradu.

V nadzorni odbor: Gosp. Ljubomir Džinovski, namestnik ravnatelja Jadransko-Podunavske banke v Beogradu.

Sokol

Naša sokolska vrsta na olimpijadi v Parizu

Nekako tri mesece je od tega, ko se je določilo, da tudi jugoslovansko Sokolstvo stopi med one narode, ki so odločeni poslati svoje reprezentance k mednarodni telovadni tekmi na olimpijadi v Pariz. Bili smo med zadnjimi, ki so se pripravili k tej težki borbi za svetovno prvenstvo v telovadbi. Razne ovire, med katerimi so bila denarna sredstva na prvem mestu, so bile vzrok, da je odločitev padla tako pozno. Drugi narodi, ki poobje svoje tekmovalne vrste na olimpijske tekme, so se med tem že davno pripravljali in mnogi izmed teh so imeli v tem času že svoje vrste popolnoma izvežbane in iztrahirane. Precej poguma je bilo torej treba za tako odločitev in le sokolska vztrajnost in energija sta odtehtali, da je zmagala misel za udeležbo. Vsak uspeh, ki ga doseže naša tekmovalna vrsta, bo treba soditi iz tega vidika in ga oceniti tem višje, kakor uspeh drugih, ki so imeli za pripravo petkrat toliko časa ali še več. Na prvi poziv se je prigraslilo več kot potrebno število bratov, ki so imeli voljo podvreči se trudalpni trenaji in žrtvovati vse svoje telesne in duševne moči prestižu sokolske organizacije. Začelo se je trdo delo, ki ga pozna le oni, ki je imel priliko videti te bore pri svojem vsakdanjem umornem opravilu. Neizmorne energije in samozatajevanja je treba tekmovalcu pri trenaji, da

ne peša in ne obupa, le trdna in nepremagljiva volja mu daje moč, da vztraja. Izbirne tekme med trenajo so končno zmanjšale število tekmovalcev na 13.

Pretekli petek in soboto je bil zadnji odločilni preizkus, ki je odločil, kateri izmed trinajstih bodo izbrani, da zastopajo jugoslovanski narod na svetovni tekmi, pri kateri je edino možno, da si pribori- mo večje uspehe, kajti vse ostale panoge, ki so ali bodo še zastopale jugoslovenske barve na olimpijadi, niso imele dosti upanja na zmago. Ob pekoči vročini se je vršila oba dni tekma na Taboru, pri kateri sta kot sodnika fungirala brat Smrtnik in Jeras, ki sta poleg brata Kušerja določena tudi za sodnika na olimpijadi. Uspehi, ki so jih dosegli naši tekmovalci, niso slabi. Zal, da zadnja poizkusna tekma ne daje točnega pregleda o izvežbanosti naših telovadcev, ker je imel naš najboljši, br. Stukelj, nesrečo, da si je pri poljubni vaji na bradlji tako močno pretegnil sklepne vezi v dlani, da tekme ni mogel nadaljevati. Vendar je upanje, da mu roka do tekme v Parizu toliko ozdravi, da bo lahko tekmoval. Priprani smo, da bo skoraj na vseh orodjih odnesel po 10 točk. Tudi br. Drganca je doletela nesreča na drugo, kjer si je toliko pretresel hrbenico, da je moral preizkusno tekmo opustiti. Izmed ostalih je najboljši dosegel 93.6 odstotkov, zadnji, ki pride še v vrsto pa 76 odst. Tako imajo vsi nad 75 odst., kar ne pomeni malo. Namestniki so dosegli 70 odst. do 78 odst. in so torej kot taki še vedno dobri, ako bo treba vskočiti za katerega v vrsto. Jako želimo, da bi tega ne bilo treba, ker sta dva najboljša v vrsti že doma plačala usodi svoj obolus s ponesrečbo.

Naši tekmovalci, ki odpotujejo v soboto zjutraj na usodepolno pot preko Italije v Pariz, so bratje: Stukelj (Novo mesto), Drganca (Ljubljana I.), Porenta (Ljubljana I.), Oswald (Ljubljana), Zilič (Ljubljana), Primožič (Ljubljana II.), Hlastan (Trbovlje) in Jeršek (Ljubljana II.), ki tvorijo tekmovalno vrsto, kot namestniki pa so določeni bratje: Poljšak (Celje), Roknič (Zemun), Lovšin (Ljubljana I.) in Zupan (Ljubljana I.). Vrsto bo vodil pri tekmi savezni podnačelnik br. Požnel, JSS. bo zastopal v Parizu savezni starosta br. Gangl, za sodnika so od naše strani določeni bratje: Smrtnik, Jeras in Kušer, kot tolmač in vodnik pa br. prof. Juvančič.

Bratje! Težka je vaša naloga, ki jo greste izvrševati v Pariz. Toda zavedajte se, da zastopate naš celokupni jugoslovanski narod, imejte vedno pred očmi, da ste elitna reprezentanca jugoslovenskega Sokolstva, ki ponosno zre na Vas in ki je trdno verujeno, da Vaši uspehi ne smejo biti in ne bodo med zadnjimi. Vi ste v tem slučaju poklicani, da ponese te dobro ime našega naroda in Sokolstva širom vsega sveta, ki naj spozna, da smo mladi Jugoslavlani med prvimi kulturnimi narodi, ki imajo moč in voljo zmagovati v svetovnih borbah. Bratje, pogum in vztrajnost naj Vas spremljata do povratka v domovino! Zdravo!

Kdor potuje v Pariz s sokolsko tekmovalno vrsto, ki se odpelje v soboto, dne 12. t. m. ob 5. uri 24 minut iz glavne kolodvora v Ljubljani, naj se takoj zgleda v pisarni Jugoslovenske Sokolske Saveza v Narodnem domu, I. nadst., da se ugotovi točno število udeležencev. To velja za vse, tudi za nečlane sokolske organizacije. Potujejo še čez Trst, Milan, Vallorbe. Za ugodno vožnjo je poskrbljeno, kolikor je to v danih razmerah mogoče. — Jugoslovanska sokolska ekspedicija dospe v Pariz v nedeljo dne 13. julija ob 14. uri 45 minut. — Profesor br. Juvančič, ki je dragevolje prevzel posle tolmača in vodnika v Parizu, odpotuje že dva dni prej, da pravočasno preskrbi stanovanje itd. za naše udeležence. — Prijavite se takoj!

Vremensko poročilo

Ljubljana 8. julija 1924.

Ljubljana 806 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana .	7.	764.4	17.4	—	jasno	6.9
Ljubljana .	14.	764.8	18.6	zapad	—	—
Ljubljana .	21.	754.6	22.8	—	—	—
Zagreb . . .	7.	—	—	—	—	—
Beograd . .	7.	—	—	—	—	—
Dunaj . . .	7.	—	—	—	—	—
Praga . . .	7.	764.1	16.0	jugzap.	pol obl.	1.0
Inomost . .	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer nižji temper. višja

Solance vzhaja ob 4.15, zabaja ob 19.54

Dunajsko vremensko poročilo. Ob pretežno jasnem vremenu je bila večerj v Avstriji na več krajih nevihta, posebno v Južnih Alpah. Temperatura je v Srednji Evropi nekoliko padla. Včerajšnja

maksima so bila zmrna. Napoved za sredo: Deloma oblačno, nagibanje k nevihtam, hladno. Severozapadni vetrovi. V Južnih Alpah pretežno jasno, nagibanje k nevihtam, nekoliko hladneje.

✦

Županstvo občine Litija javlja prečestno vest, da je njen častni občan, gospod

Ivan Jenko

postajenačelnik v p.

dne 8. julija 1924 po daljši mučni boleznj preminul.

Litija, dne 8. julija 1914.

Sport

OLIMPIJADA.

Prvi dve odločitvi lahkoatletskih tekmovalcev smo objavili v včerajšnji številki. Danes priobčujemo nekatere podrobnosti:

Prvi dan: 10.000 m: 1. Ritola (Finska) 30 : 23.2 (nov svetovni rekord), 2. Wide (Švedska), 3. Berg (Finska), 4. Sipila (Finska), 5. Martinenghi (Italija), 6. Fell (Francija). Ritola je ob velikih ovacijah gledalcev prispel na cilj 300 m pred drugim. Finale v metu kopja je prinesel nastopne izide: 1. Myrrihae (Finska) 62.96, 2. Lindström (Švedska) 60.92, 3. Oberst (Amerika) 58.35, 4. Ekvist (Finska) 57.78, 5. Neufeldt (Amerika) 56.96, 6. Blomquist (Švedska) 58.85. V teku na 400 m z zaprekami se je plasiralo za finale pet Amerikancev in en Francoz. Najboljši čas je bil 54.8. Na 100 m je bilo najprej 17 predtekov, nato šest izločilnih, pri katerih se je plasiralo za finale šest Amerikancev, en Kanadijec in en Anglež. Najboljši čas je dosegel Anglež Abrahamson s 10.6.

Drugi dan: V finalu na 100 m je zmagal Abrahamson (Anglija) v 10.6 pred Scholzem (Amerika) in Porrittom (Južna Afrika). V petoboju sta se vršila skok v daljavo in met kopja: Le Gendre (Amerika) je skočil 7.28, 7.32 in 7 m ter vrzel kopje 67.5 m. V skoku v višino je zmagal Osborn (Amerika) z 1.98 (olimpijski rekord). Z 2.02 m je skušal doseči nov svetovni rekord kar se mu pa ni posrečilo. V semifinalu na 800 m so se plasirali za finale v prvem teku Stalard (Anglija) v 1 : 54.2, v drugem teku Love (Anglija) v 1 : 56.8 in Dodge (Amerika) v 1 : 57.4.

Mariborski kolosarski klub »Perun« je priredil, kakor smo že poročali, v nedeljo dirko na 26 km dolgi progi Maribor-Ptuj. Zmagali so v skupini mladih Vinko Erkonec v 50 : 04, v skupini starih Josip Verbnjak v 53 : 50, v teški skupini Anton Lappi (95 kg) v 55 : 13 in v damski ga. Štefka Kumerč v 67 : 27.

Se nekaj zadnjih nogometnih tekem. Gradec: Hašk (Zagreb): Hakoah (Gradec) 4 : 1 (1 : 0). Krakov: Slavija (Praga) : Wisla 4 : 1 (1 : 1). Praga: Viktorija Žižkov : Rapid (Dunaj) 3 : 1 (0 : 0). Brno: Akad. Boldklub (Kodani) : Makabi — Mor. Slavija komb. 2 : 1 (1 : 1). Zagreb: Derby : Ilirija 3 : 2, Makabi : Zmaj 1 : 0, Slavija : Sava 2 : 1, Unitas : Grafika 5 : 0, Viktorija : Železnčar 2 : 1. Praga: Sparta : Meteor Vinohrady 2 : 0 (2 : 0), Viktorija Vinohrady : Union Žižkov 4 : 3, ČAFK : Meteor VIII 3 : 1.

L. N. P. — Danes, v sredo ob 18.15 redna seja poslovnega odbora. Tajnik.

Ljubljanski plivački podsavez. Redna odborova seja 9 t. m. v kavarni Emona, damska soba ob pol 9. Zadeva pokala in razpis prvenstvene tekme za Slovenijo. Prosim polnoštevilne udeležbe. Tajnik I.

Kolesarski podsavez za Slovenijo. Pripravljajni odbor za ustanovitev »Kolesarskega podsaveza za Slovenijo« naznanja vsem klubom Slovenije, da se vrši Ustanovni občni zbor v soboto dne 12. t. m. v hotelu Balkan v Celju ob 8. zvečer. Dnevni red se je odposlal vsem klubom že pred 14 dnevi. Ako ga kak klub ni prejel, naj javi to takoj Pripravljalnemu odboru.

Internacionalni tennis-turnir v kopalnišču Pištany (ČSR). Kakor se nam javlja, se bo v dobi od 18. do 24. avgusta v slovaškem kopalnišču Pištany vršil internacionalni tennis-turnir za prvenstvo Slovaške ter za pištanski prehodni pokal. Vsled sijajnega uspeha lanskega turnirja, ki se je vršil na krasnem sportnem igrišču v Lištaneh, se je »Lawn-Tennis klub Bratislava« odločil za letošnji miting v kopalnišču Pištany, ki je vsled svojih zdravilnih vrelcev na svetovnem glasu.

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij »Jutro«. Odgovorni urednik: Fr. Brozovič. Tisk: Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

J. Suchy:

Ahasver na potu

V Napoli in mestu mrtvih.

Napoli, konec junija. S. P. Q. R. naj me rad ima. Menim, da to ljudstvo ni za drugo na svetu, kakor da posedeva od ranega jutra do pozne noči v kavarnah ter uganja politiko: fašizem in antifašizem. Duhovi so zelo razburjeni in pojavlja se čimdalje močnejša opozicija. Museolinijevo stališče je celo vsprilo magioranze njegove stranke precej labilno. Strašno jezgo goje Rimljani do Francozov, odkar je pariški municijpji Matteotijevi udovi izrekel sožalje. Tudi o našem incidentu v Planini precej govorijo — listi namreč, ljudstvo itak ne ve, kje je Postumia.

Pobral sem tedaj sila in kopita ter odjadral v Napoli. Vožnja 250 km traja 5 ur in je zelo interesantna z ozirom na menjačo se slike pokrajine. Skoraj vsa mesta, ki sem jih na potu videl, stoji na hribih ter so hiše nagromadene okoli katedrale, ki tči na vrhu dotičnega hriba. Zlasti impozanten je ogromni benediktinski samostan Monte Cassino na visokem hribu. Da se jim ljubi tako visoko hoditi.

Takoj ko smo zapustili mesto Capri, se je pojavil očem stari, nesrečonosni Vezuv. Gost dim liki deževni oblak se čimdalje gosteje vali iz njegovega žrela. Napoli. Vrvenje pred kolodvorom. Komaj se ubraniš vsiljivim kašpotom, ki te kakor mrčes nad-

legujejo. Čimbolj sem se branil, tembolj je silil v mene in ko sem mu v skrajni nemoči ponudil zausnico, mi je rekel: «ecco mi, pronto». Seveda me je ta njegova malobrižnost osupnila, da sem mu dovolil, nositi prtljago v bližnji hotel.

Apropos: Vodi Napoli e poi muori se ne glasi, kakor si običajno predstavljamo: videti Napoli in potem umreti, marveč: vodi Napoli e poi Mori, mesto pod Vezuvom! Napoli je skrajno prašno in umazano mesto. Liki velikanski polumeseec se razširja v amfiteatralni legi po hribih, na katerih najvišjem kraljuje citadella. V luči sploh ne moreš hoditi, toliko ovir ti stavljajo pred noge in ta prah! Najbolj eem se divil napolitanskim voznikom. Imajo vozove na 2 visokih kolesih, a la naš «tajsol» in nato varjajo na en sam tak voz skoraj pol vagona tovora. V voz so vpreženi po trije konji; srednji nosi menda največje breme, ker mora v bilanci vzdržati voz, dočim druga dva voz vlečeta. Izvoški imajo nad kočijami razprostrte solnčulke. — Žene napolitanske so brez izjeme — grde, umazane, debelušaste babnice. Menda se nikdar ne kopljeje. Vsaka druga je, kakor mi je pravil moj kužbegazda — prostitutka. No in o tem sem se sam prepričal, ko sem v večerni uri sedel pred kavarno. Na stolice teh ženštin pleše, poje, kadí — po ulicah. Gorje tujcu, ki je neupreviden; že marsikdo je svojo neuprevidnost plačal z življenjem. Vsaka ima namreč sfruttatorja, t. j. izkoriščevalca. Je umljivo te-

daš. Danes zjutraj pogledam skozi okno in kar tam na trotuarju glavne ulice molzejo — otroci koze. Zdačji spusti nekdo iz sosedne hiše na vrvice korbo na tlak in v zameno za 1 sold dobi četr litra mleka. (Tukaj računajo še po soldih, en sold je 10 cent.) Črna kava je izborna, še boljše Capri vino in Lacerimae Christi izpod Vezuva.

Ena najkrajših točk v napolitanskem ozemlju je nedvomno pot, ki pelje v Castellamare di Stabia. Ves čas vožnje, ki traja približno eno uro imam na levi Vezuv, pred seboj morje in to rastlinstvo: pomaranče, fige, limone, agave, palme kaktuse! Pristajišče tik pristanišča s tistimi napolitanskimi jadrnicami počevno visokim drogrom za velika jadro. Zelo pitoreskno. Daleč tam na desni strani se navidežno vzpenja iz morja la bella Napoli. Velik polkrog. — Pompei. Tik pred postajo je grand hotel Suesse in istotako velike so tu cene, preračunjene seveda za mnogobrojne dnevne ameriške, angleške in druge turiste; videl sem to tolpo ljudi, ki so z brez vsakega izraza čuvstvanja gazili po razsežnih glavnih in poststranskih ulicah Herkulum in Pompeja, ki so z nekakim posmehom motrili in v vitrinah pompejskega muzeja ležeče petrificirane žrtve svoječasne pompejske katastrofe ter smali z rokami po stenah, okrašenih s reliefi in slikami. Mob. Kdor ni videl Pompeja, si ne more predstaviti tega ogromnega grobišča. Dve uri sem blodil po ulicah in

videl komaj polovico mesta. Interesantni atriji, kopališča, coenaculi patricijskih hiš tik malih lukenj za plebejce. Oštarija tik oštarije, pekarnice, mesnice. In zopet templji, fora, svetišča privatnih hiš. Sobane in sobe bogatašev, opremljene z na kamen naslikanimi favni, amorji, cvetkami in krasnimi vložnimi hodišči. — predstavljaj si povsem lahko, kako je tu bilo pred skoro 2000 leti. Ulice so glavne — vodoravne in postranske, ki vodijo navkreber. So tako izdelane, da na levi in desni hodijo pešci, po sredi je pa pot za vozove. Vidijo se še vdolbine, ki so jih v kamnen tlaku vtisnili težki pompejski vozovi. Prelazi preko ene do druge ulice tvorijo veliki kvadri, ki puščajo prostora za tir voza. Preko teh stopiš lahko na drugo stran. Ob cestah je polno cistern, okrašenih s kipi, glavami, ki izlivajo vodo v bazen, iz katerega je bila živina. Slikovit je tempel Apollo s stebri in marmornatimi stopnicami. Dramsko gledališče, tempel Iside, Neronov areno, tombe (pokopališče Pompejanov) in amfiteater v Pompeju, so stavbišča, ki jih v tej skoraj nedotaknjeni izvirnosti in veličastnosti komaj kje drugje najdeš na svetu. Ogromno grobišče, ker vemo, da so pred 2000 leti tu vsi postali žrtvi izbruha Vezuva in tudi vse grobišče, v kolikor se tleže zgradb, ulic, hiš, tempeljev, ki vsi skupaj tvorijo mesto, seveda mesto mrtvih. V muzeju sem gledal tudi jaz to petrificirane mrtvece, ležeče v legi, ko jih je iznenadila smrt. Ker je pri nekaterih

odpadel petrefakt, je videti iz stisjenih zob izraz smrtne boli. V vitrinah so na vpogled blebci kruha, potice, in zopet ožgane obleke, ključavnice, ki so tako umetno izdelane, da ne vem, če bi jih kdo mogel imitirati. Čudno je pa to, da v vsem mestu prevladajo blede-rdeča barva, slike, stene, kipi, vse je več ali manj rdeče barve.

V svrhu vzdrževanja grobišč si je italijanski fizikus izumel enostavni recept pobiranja vstopnic: 6 lir za osebo. Dosti mu to nese in tudi železniška zaledva Napoli-Pompei ni pasivna. — V zaledju predeluje nekako, bi rekel, stari Vezuv ter motroč gleda na svojočasno uničevalno delo. Oblak dima za oblakom spušča iz svojega žrela, kakor da bi hotel označiti svetu oni stari rek: vanitas vanitatum. Veličastno in grozno.

Ko sem se vračal v Napoli, niem imel nobenega teka, tako me je presunila uvida tistih desetisočev Pompejcev. Pallida mors, praesens divo tollere de gradu mortale corpus —

Da se otresem vtisov mrtvih sem se drugega dne napotil v Capri. Grotte Bleue, kakor je oficijelni naslov modrobojne kipi, je preveč znana, da bi jo opisoval. Videl sem jo sicer le iz daleka, ker vzpričo naraslega morja čolnčič ni mogel prodreti v globino.

In zopet sem v Napoli, kjer je tik tolike verske bigoterije življenjska brezbržnost in uživanje lepih dni weakdanji program prebivalstva. Santa Lucia.

Veaka beseda 50 par

Mali oglasi

Za „Dopisovanje“ in „Sentive“ se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujete se le mali oglasi, ki so plačani vnaprej. Plača se lahko tudi v zamika. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložna zamika in odgovor tar manipulacijska pristojbina (2 Din).

Službe (dobe)

Akviziter
Inteligenten, z dobim nastopom, se sprejme za razpisovanje brezkonkurenčnega posredniškega posredstva za Ljubljano in Maribor. Kavčija se želi, vendar ni pogoj. — Ponudbe pod „Novost“ na upravo „Jutra“, 13959

Za brivsko obrt
se sprejme vajenec iz ugledne rodbine. Več po dogovoru. N. Srdar, Kamnik, 13938

Več verziranih
platnarskih pomočnikov sprejemamo takoj. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Subotaj D. Pajo, Sarajevo, Fernadija br. 16, 13911

Trgovske pomočnike
dobro izveščane, sprejemam v stalno službo. Ponudbe pod „N. N.“ na upr. „Jutra“, 13880

Za takoj se išče
pošten in zaseljiv moški (tudi invalid) za cel dan ali pol dneva, kateri bi moral opravljati enega ponjila in vsa potrebna hitra dela. — Trcha je, da je znan po mestu. Služba stalna. Istotam se proda dobro ograjeno ričien paviljon. Pojanila dalje posredovalnica T. Novotny, Dunajska cesta št. 9, 13706

Stenografinja
in strojeplakca, večša slov. in nemščine, samo prvovrstna na moč, se išče. Z znanjem italijanščine ima prednost. — Naslov pove uprava „Jutra“, 12697

V pomoč gospodinjji
se sprejme pridna in poštena deklica, ki ima veselje tudi do otrok, k mažnji družini proti dobri plači. — Naslov pove uprava „Jutra“, 14014

Žagarja
izurjenega, poščenega, k motorni žagi za rezanje drv, se išče. Ludvik Hrsič, Ljubljana, na Friskovcu, 13890

Kontorist
s pisarniško in manipul. levo no praksi, se sprejme k levi eksportni firmi na delo. Prednost znanje italijanščine in lesna praksa. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Leoni kontorist“, 14008

Dve služkinji
šepki in zdravi, sposobni za hišni posel, dobila službo s popolno oskrbo v Virovitici (Slavonija) pri restavraciji Kovča. Istotam se sprejme kmetki postrežnik. 13905

Kubarica
priljetna in pametna, katara bi tudi mala vrtna dela opravljala, se sprejme za vsaj polno oskrbo v Virovitici (Slavonija) pri restavraciji Kovča. Istotam se sprejme kmetki postrežnik. 13905

Rudninski superfosfat

za gnojenje ajde pri vagonem odjemu po 115 Din, pri manjšem po 120 Din franko Celje nudi 8493/a

Blagovni oddelek Zaružne Zveze v Celju.

Gospodična
absolutnija obrtna ali trg. bala, se sprejme za vsa pisarniška dela v obrtno podjetje. Zastopnica ni izključena, pač pa mora biti dobra kalkulacijska ter po možnosti večna nemška jezika. Oziroma se samo na zelo zaseljivo in pridno moč. Ponudbe pod šifro „Zelo zaseljiva“ na upravo „Jutra“, 14031

Brivskega vajenca
sprejme takoj L. Kosec, Dunajska cesta, Ljubljana, 14009

Medičarski pomočnik
samostojen in en vajenec, se sprejmeta. Ponudbe pod šifro „Medičarski pomočnik“ na upravo „Jutra“, 14036

Mizarski pomočnik
izurjen za fino pohištvo, se sprejme v stalno delo pri F. Fajdiga stn, Ljubljana, Sv. Petra cesta 17, 13894

Kontoristinja
samostojna, se sprejme takoj Pismanca ponudbe za „Jugometallia“, Ljubljana, Kolodvorska ulica 18, 14010

Dva natakarja
donasalca za kavarno, se sprejmeta takoj v službo. — Naslov pove uprava „Jutra“, 14003

Službe (iščejo)

Gospodična
z večletno pisarniško prakso, išče primerne službe. Gre tudi na delo. — Cenjene ponudbe pod „Vestna 99“ z navedbo pogojev na upravo „Jutra“, 14018

Blagajničarka
veščna, zmorna slov. in nemške jezika ter vseh pisarniških del, z večletno prakso, želi premeniti sedanje mesto. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro „Blagajničarka 999“, 14024

Kontoristinja
veščna slovenskega, hravtkega, nemškega in italijanške jezika ter strojeplakca in stenografije, želi primerne mesto. Ponudbe pod značko „Nemška korepondenca“ na upravo „Jutra“, 14004

Otroška vrtnarica
z izpitom, zmorna slovenskega in nemškega jezika, veščna v igranju klavirja in ceter. Išče službo kot vzgojiteljica k 1-2 otrokom. Vprašanja pod „Vzgojiteljica“ na posrednico „Jutra“ v Mariboru 13907

Trgov. premež in drva
dobavi a 108 družba „Hilija“, Ljubljana Kralja Petra trg št. 8. Plačilo tudi na obroke. Telefon 230.

Majhen skobelnik
(Hobelbank) iz trdoga lesa, popolnoma nov, prodam najvišjemu ponudniku. Jerze, Naklo, 14006

Motorno kolo
Urtozakotno, v stanju kakor nov, 3 in pol PS, z 22 prebravnimi, ugodno prodaja Jos. Senica, Domžale, 13890

Mlatilni stroji
dvo voščil parni mlatilnici 3 HP, prvovrstnega angleškega prototipa, skoro novi, prodam takoj po zelo nizki ceni, event. proti ugodnim plačilnim pogojem. O. Žužek, Ljubljana, Šodna ulica št. 11, 13896

Motorno kolo
sistem „Wanderer“, 3 konjske sile, v popolnoma dobrem stanju, prodam za Din 8750. Nač. Reza, Slov. Javornik, 14017

La. Trapistovski sir
z dnevno dobavo nudi Bor. Šolc, Kočevje, 14002

Trgovska špec. oprema
malo rabljena — se ugodno prodaja. Vprašanje pod šifro „1909“ na upravo „Jutra“, 14001

Prodam
kve si kupila posod? Ali ne veš, da se kupi najboljši pri V. Ciclanu, Maribor, Glavni trg? 1056

Hišno opravilo:
2 postelji, 2 nočni omarici in 1 omaro za obliko prodam. — Naslov pove uprava „Jutra“, 13974

Polnojarjenik
65 cm šir., nov, eno leto v teku, 25 žaganih listov, 20 parov klešč itd., se takoj prodaja. Parva žaga škofljena pri Ljubljani, 13941

Trgov. premež in drva
dobavi a 108 družba „Hilija“, Ljubljana Kralja Petra trg št. 8. Plačilo tudi na obroke. Telefon 230.

Majhen skobelnik
(Hobelbank) iz trdoga lesa, popolnoma nov, prodam najvišjemu ponudniku. Jerze, Naklo, 14006

Motorno kolo
Urtozakotno, v stanju kakor nov, 3 in pol PS, z 22 prebravnimi, ugodno prodaja Jos. Senica, Domžale, 13890

Prodam
kve si kupila posod? Ali ne veš, da se kupi najboljši pri V. Ciclanu, Maribor, Glavni trg? 1056

Hišno opravilo:
2 postelji, 2 nočni omarici in 1 omaro za obliko prodam. — Naslov pove uprava „Jutra“, 13974

Polnojarjenik
65 cm šir., nov, eno leto v teku, 25 žaganih listov, 20 parov klešč itd., se takoj prodaja. Parva žaga škofljena pri Ljubljani, 13941

Trgov. premež in drva
dobavi a 108 družba „Hilija“, Ljubljana Kralja Petra trg št. 8. Plačilo tudi na obroke. Telefon 230.

Majhen skobelnik
(Hobelbank) iz trdoga lesa, popolnoma nov, prodam najvišjemu ponudniku. Jerze, Naklo, 14006

Motorno kolo
Urtozakotno, v stanju kakor nov, 3 in pol PS, z 22 prebravnimi, ugodno prodaja Jos. Senica, Domžale, 13890

Prodam
kve si kupila posod? Ali ne veš, da se kupi najboljši pri V. Ciclanu, Maribor, Glavni trg? 1056

Hišno opravilo:
2 postelji, 2 nočni omarici in 1 omaro za obliko prodam. — Naslov pove uprava „Jutra“, 13974

Polnojarjenik
65 cm šir., nov, eno leto v teku, 25 žaganih listov, 20 parov klešč itd., se takoj prodaja. Parva žaga škofljena pri Ljubljani, 13941

Trgov. premež in drva
dobavi a 108 družba „Hilija“, Ljubljana Kralja Petra trg št. 8. Plačilo tudi na obroke. Telefon 230.

Majhen skobelnik
(Hobelbank) iz trdoga lesa, popolnoma nov, prodam najvišjemu ponudniku. Jerze, Naklo, 14006

Nepremičnine

Zaman se trudite s prodajo
vil, stanovanjskih, trgovskih in obrtnih hiš, kmetijskih posestev, graščin, žag, mlinov, stavbnih parcel itd., ker se oglašajo stalno le pri „Posesto“

Realiteta pisarna, d. s. o. z. v Ljubljani, Sv. Petra c. 24, 1022-a II

Posestvo

v industrijskem kraju, obstoječa iz sedem oravol zemlje, večin del sad, travnik in sadovnjak; z gospodarskim poslojem in kovačnico z vodnim pogonom, se prodaja. Pojanila daje Ivan Kosenič, Ševljari, Medica, Koroska, 13989

Gospodarsko poslojje

z lepim vrtem v sredini mesta Slov. Bistrica, se prodaja. Pojanila daje hotelier Karel Heller, Ptuj, Krampljeva ul. št. 8, 13959

Pozor, amerikanci!

Prodam mlina na 5 tebejev in žago samico z lastno vodno močjo. Naslov pove uprava „Jutra“, 14037

4 stavbe

priljubljene za skladišča ali delavnice, na prostoru bivšega perutijskega zavoda v Sp. 8151, se oddajo v najem. — Pojanila daje lastnica: „Kmetaka posojilnica“, Ljubljana, 14018

Ugodna prilika!

V manjšem industrijskem in zelo razvijajočem se mestu na Dolnjaškem se radi pravihiva prodaja isto nova enonadstropna hiša, ki je zelo prikladna za trgovino s poljedelskimi pridelki in pekarijo, z vstopom takoj, po zelo ugodni ceni 80.000 Din. — Naslov pod „Napredek“ pri upravi „Jutra“, 14004

Stanovanja

Meblovano snaž. sobo
išče samostojen trgovec. — Cenj. ponudbe se prosit pod „Miran“ na upravo „Jutra“, 13912

Stranka brez otrok
išče stanovanje 2-3 sob in pritrilni kjerkol na deliti. Pisanje ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro „Dezela“, 13883

Tri boljše gospodične
dijakinje ali gospode, se sprejme na stanovanje z vsi oskrbo na Sv. Petra cesti št. 29/1 (pri Lenčak), 14030

Soba
z dvema posteljama, se čez poštino odda na Dolnjaški cesti 10, 13972

Soba
z dobro postrežbo in majtrikom, išče infanterje v sredini mesta. Ponudbe pod značko „Posebni vhod 25“ na upr. „Jutra“, 14005

Opremljena soba
se takoj odda gospodu. — Naslov pove uprava „Jutra“, 13998

Kot sstanovalec
z žaitikom, se sprejme gospod. Kje, pove upr. „Jutra“, 14011

Stanovanje

1-2 sobi s kuhinjo in pritrilninami, išče zakončni par pravnice. Najemina 1-3 teli naprej. Gre tudi kot podnajejmnik. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Najemina“, 14012

Lepa soba

z 2 posteljama, elektr. razsvetljavo, se takoj odda. — Naslov pove upravo „Jutra“, 14032

Lokali

Gostilno

vzajem v najem v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Prometna gostilna“, 14020

Pisarniški prostori

2 sobi in skramba v pritriljni, se oddajo. Naslov pove uprava „Jutra“, 13986

Dobro idoča gostilna

se išče v najem. Cenjene ponudbe pod „Gostilna“ na upravo „Jutra“, 13999

Dobro idoča trgovino

z mehanim blagom iščem na delati, event. tudi z gostilno, najraje v Ljubljani ali okolici. — Pojanila daje lastnica: „Kmetaka posojilnica“, Ljubljana, 14018

Dopisovanje

Rakek, petek ob 2. pop.
Gospod v sivi obleki prosit dražestno dame, ki je bila v restavraciji Domolci v družbi nekoga gospoda in otroka, da se oglasi pod šifro „Dražestna“ na upr. „Jutra“, 13955

V upravi „Jutra“ naj se dvignejo nasled. pisma:

Varnica, Srečna, Rododnost II, Solidna, Sreča, Rentabilna na naloba, Periferija, Lokal 7, Komolija, F. F. 815ka, Blagajničarka, Dam posojilno, Energetična, Agilna, Živahen promet, Sreča, Srečna 3, Duša, Posojilo 10, Prizna, Podlince, Dopust, Brnca roža, Deske, Čista, Dobra služba, Brinetka, Joža in Piero, Elkonot, Špava Urša Katra Marjana, Venci maj, Usmiljeno srce, Ročica in travica, Vtalenje, Cvetoana, Diskretna znančenca, Cas sentive, Skrita vijolica, Melita, Razmah.

Veliki in znameniti „Jutrov“ roman

LUCIFER

ki je vzbujal splošno senzacijo in ga je vsak dan čitalo z velikansko nestrpnostjo okoli stotisoč bralcev

je pravkar izšel v posebni knjigi in lepi opremi.

Broš. velja Din 45, po pošti 2 Din več.

Naroča se v upravi „Jutra“ ali pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Ženitve

Trgovec

na delati z dobro vpeljanim obratom, želi poročiti gospodično od 20-28 let staro. — Pogoj: čedna zunanost, miren značaj, neomadeževana preteklost ter nekaj premoženja. Trgovsko nabrane imajo prednost. — Resne ponudbe s sliko in naslovom je poslati na upravo „Jutra“ pod „Sporasum“. Tajnost zadržana, 13796

Na dom

sprejemam plačeno in krpaenje negarice ter kvačkance. Naslov pove uprava „Jutra“, 13976

Katera boljša

nemška družina sprejme 10letnega dečka pod strogo nadzorstvo za čas postitnic. — Ponudbe z navedbo pogojev na upravo „Jutra“ pod „Doček“, 13952

V električno brušenje

se sprejemajo rabljene britvice (Gillette, Mem. št. 1) v drogeriji „Adria“, Štegnburgova ulica 5, 14025

Prilporučamo knjigo

Dr. Jos. Tičar Nalezljive bolezni.

Opisi važnih nalezljivih bolezni z narodili za nego bolnikov. S slikami. Cena s poštnino vred 20 Din 50 p.

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Družabnik

z 200.000 do 300.000 dinarji obratnega kapitala, se išče za dobro vpeljano podjetje. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Bodočnost 100“, 13814

1200 Din posojila

išče gospodična za 3 mesece, proti dobrim obrestim. — Ponudbe se prosit na upravo „Jutra“ v Mariboru pod šifro „Posojilo“, 13996

Alaska

Klavir
„Bösendorfer“, se prodaja. — Cena po dogovoru. Ponudbe na: Michelangelo Zola, Brdo pri Kranju, 14013

Na prostovoljni javni dražbi, ki se bo vršila dne 11. julija ob treh popoldne v skladišču „Balkan“ na Dunajski cesti, se bodo prodajali po skrajno nizki ceni skoro nov šestsedežni, velik

luksuzni avto 3441/a in še dobro hranjeni

trgovski pulti in police.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslojju).

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjimi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd. Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon 40, 467 in 548 411/a

MAURICE LEBLANC TIGROVI ZOBJE

Seđaj je pošast izredno visoke rasti. Seđaj šele razume don Luis, kako je mogel šofer trditi, da se mu je neznanec zdel najprej prav majhen, potem pa naenkrat izredno visok. Toda mehke, slabotne noge se pod njim kar šibé, tako da se vidi, da mu ne bodo dopustile daljšega opiranja ali podpiranja. Zares se neznanco kmalu zopet zruši v svoji dve gubi. Očividno je bolan na osrednjem živčevju, povrh je rahitičen in do ekscesa suh. Lice mu je zelenkasto, suhljato, udrti, tudi na sencih se mu poznajo udrtine, koža pa ima barvo slabo beljenega zidu. To je obraz jetičnika, ki je že brez krvi.

Ko je končal svoje zagonetno pregledovanje, se zopet približa Florenci in jo nagovori:

«Vem sicer, da si zelo razumna in nisi doslej brez potrebe kričala, vendar ti bom zaradi varnosti nekoliko zamašil dražestna usteca.»

Sklone se nad dekletom in jej zares zamaši usta s solidnim mašilom, napravljenim iz velikega robca, potem pa ostane sklonjen ob njej in jej nekaj tiho pripoveduje v uho. Toda njegovo za don Luisa nerazumljivo pripovedovanje se neprestano prekinja z rezkimi izbruhi blaznega smeha, ki se še vedno sliši kakor škripanje slabo namazanih tečajev. Ta smeh je strašen. Don Luis čuti, kakor da je opasnost prav blizu in se boji nenadnega napada ali naglega sunka z otrovano ostjo, zato je iznova naperil svojo pištolo proti zločincu in sedaj mirno čaka nadaljnega razvoja, svest si popolne svoje strelske sigurnosti. Kaj neki jej pripoveduje zločinec? Kakšne besede jej šepeta na uho? Kakšno nesramno kupčijo jej priporoča? Za kakšno sramotno ceno jej ponuja odkup?

Neznanec, bolni zločinec se naenkrat z naglim sunkom vrže nazaj, potem pa glasno krične:

«Hudiča, kaj ne razumeš, da si izgubljena? Seđaj se nimam ničesar več bati, seđaj, ko si bila toliko nespametna, da si me spremljala in se povsem dala na razpolago, seđaj nimaš nikakršne nače več! Misliš li, da me boš ganila? Ker me žge poželenje, misliš, da me boš pregovorila? Joj, kako se motiš, dekle moje! Kadar boš mrtva, ne boš pomenila zame prav nič

več! Ali pa misliš li, da ker sem bolan, ne bom imel sile, da te usmrtime? Usmrtime! Ni samo to! He, Florenca, jaz ne ubijam! Preveč sem strahopeten, da bi sam ubijal, preveč bi se bal in trepetal... Ne, ne, Florenca, ne bom se te dotaknil, toda vendar... ne uideš mi odtod sedaj! Pogledj nad se in spoznaj, kaj se godi! Ej, vse je tako skombinirano, kakor morem to le jaz! Nikar se ne boj, Florenca... To je samo prvo opozorilo.»

Nato zopet odkreva in si pri hoji pomaga z opiranjem svojih dolgih rok od drevje, debela ali kose ruševin. Tako se na pol priplazi do prvih razvalin nekdanje dupline. Ob špilji se skloni, potem poklekne. Pred njim leži kamen. Zločinec ga dvigne in nekolikokrat udari po steni. Nekaj kamnov se izlomi in zruši. Ves ostanek gradbe se stresa.

Don Luis krične kakor žival. Naenkrat je razumel. Vsa ta ogromna masa ruševin naj se zruši nad njo in jo pokoplje pod seboj! Florenca je v opasnosti, da bo pokopana pod tem polinom starih razvalin. Peklenski načrt peklenkega človeka. Seđaj torej ni prvo, da dobi zločinec svojo kazen, prvo je, da bo Florenca rešena iz opasnosti, ki jej neposredno preti.

V dveh ali treh sekundah je don Luis planil že do srede prostora, ki ga loči od onih dveh. Tukaj naenkrat zapazi sredi teka, kakor se je pozneje spomnil na to podrobnost, da banditov sled ne vodi naravnost po sredi čez travo, marveč da je zavil naenkrat v polkrogu okrog najlepše trave in da je v ravni smeri nadaljeval svojo pot šele pozneje onstran lepše trave. Zakaj? To vprašanje je stavil instinkt, toda v svoji naglici si don Luis ni mogel niti več odgovorjati. Že je planil naprej in takrat ga je doletela nepričakovana katastrofa.

Bila je nečuvvena, brutalna. Bilo je, kakor da je stopil don Luis v prazno, kakor da se je zemlja udrla pod njim. Padel je kakor z oblakov nekam navzdol v odprtino globokega vodnjaka, ki nima nikakršne ograje nad ravnino in čegar odprtina je pokrita prav na lahno z zelenjem. Odprtina pa je široka jedva poldrugi meter. Ker je bil baš v teku, ga je njegov zalet vrvel preko najopasnejše globine na nasprotni rob in roke njegove so se oprijele za korenine nekakšnega grmičja z one strani. Mogel bi se bil sicer še vzpeti, toda ta hip je neznan zločinec že nad njim, meri mu s svojo pištolo v glavo deset korakov od njega in mu kliče:

«Ne zgani se ali pa te ustrelim na mestu!»

Don Luis je tako v najstrašnejšem položaju, povsem brez moči, če noče, da bo neprijatelj sprožil. Ta nasprotnik je najstrašnejši, kar jili je don Luis v svojem zelo burnem življenju imel proti sebi. Nekoliko sekund se njuna pogleda srečata. Ne-

znančeve oči gore kakor vročici, z blaznim ognjem. Potem se polagoma bliža, pri tem pa ne izpusti neprijatelja niti za hip iz vida in pride bliže do vodnjaka. Njegova iztegnjena roka drži še vedno pištolo proti Lupinu in njegova usta mu govore v silni razburjenosti in obenem v skrajnem triumfu:

«Lupin, Lupin, hej, Lupin! Evo, seđaj sva skupaj! Evo, tu je tvoj grob in tvoja grobnica. Proketo si trmast! Pa saj sem te vendar opozoril s svojim rdečim pisanjem! Zakaj nisi hotel poslušati? Kdor ne uboga, ga tepe nadloga! Kar te ne peče, ne pijaj! Saj se spominjaš na pisanje, je-li? «Kraj tvoje smrti je že izbran. Past že preži na miško. Pazi se Lupin!» Pa kako je vendar to, da ne sediš v zaporu? Občudujem te! Ali si pariral tudi ta udarec? Zares strašen nasprotnik si. Zato ni milosti zate. Na srečo sem računal z vsako možnostjo in sem si rekel: Vseeno je mogoče, da pride policija na moje sledove. Samo eden je sposoben, da mi sledi, to je Arzen Lupin. Drugačega se ne bojim. Pokažimo mu torej pot, naj sledi po stezi, ki je povsod posejana z znaki žrtve, ki ti tako diši!... Zato sem na vseh točkah, kjer bi ti utegnil nekoliko pripaziti, raztrosil nekaj znakov, ubil sem steklo v avtomobilu, tudi prstan z njenimi lasmi sem pustil na tleh in ti si ga gotovo našel, potem sled najne poti po travi, je-li, te je privedla prav sigurno semkaj... Bil si tako neumen, da si mislil, da nisem zapazil, kako je Florenca puščala povsod razne znake zate, in da jaz nisem prav ničesar tega vedel... in tako, evo, te je pripeljala naravnost v vodnjak, v katerem končuje tvoja slavna karjera. Ta zeleni pokrovček sem pripravil že prejšnji mesec, da bo v odločilnem trenutku vse v redu, kakor je tudi res... Evo, past je pripravljena in miška se je že ujela vanjo! Ta past je po mojem napravljena, dragi Lupin, in tudi ti bi se lahko iz nje marsikaj naučil. Toda prilike itak ne boš več imel, da uporabiš svoje novo znanje... Jaz se zabavam s tem, da se rešim nadležnih ljudi, ki mi še celo pomagajo pri mojem nastojanju. Sodeloval si z menoj kakor najboljši tovariš, saj me razumeš, je-li? Jaz osebno ne delam. Moji sodrudniki delajo sami. Ta se obesi, drugi si napravi injekcijo, tretji si odpre žile... zadnji pa se raje sam vrže v vodnjak, in to si ti, dragi moj Arzenček... Reva, v kako neprijetnem položaju si seđaj! Zakaj pa se tako kremžiš? Glej ga no, Florenca, glava tvoje ljubimca še gleda iz jame. Huhu, hahahahahahaha!»

Strašen smeh se ga loti, da se njegova iztegnjena roka, v kateri drži naperjeno pištolo, kar mabe, obraz pa zadobi barbaričen izraz. Le noge se zopet šibe pod njegovim telesom, nožice kakor trstike, slabotne in rahitične noge, nad katerimi je slabotna hrbtnica že zdavnaj izgubila svoje zapovedništvo.

CASINO DE ZAMET

Slavenski „Monte Carlo“
izmedju
Sušaka i Opatije (Abbazia)
na Jugoslavenskom teritoriju.

Slavenski „Monte Carlo“
izmedju
Sušaka i Opatije (Abbazia)
na Jugoslavenskom teritoriju.

**Svake srijede i subote
velika svečana zabava**
uz sudjelovanje najboljih umjetnika
opere, operete i komedije.

Svaki dan čajanka
od 16 do 19 sati.

Dvorane otvorene
od 15 sati do 2 sata u jutro.

Specijalna mehanična delavnica
za popravo pisalnih in računskih strojev

L. BARAGA, LJUBLJANA,
Selenburgova ul. 6/1.

ZALOGA KLAVIRJEV IN PIJANINOV
najboljših tovarn Buesendorfer, Czapka, Ehrbar, Schweighofer, Original Stingl itd.

Jerica Hubad, roj. Dolenc
LJUBLJANA, Hilšerjeva ulica št. 5.

DAMA 567/a
se najhitreje modernno in okusno počese z uporabo lasnega obročka

M. Podkrajšek
frizer za dame in gospode,
Sv. Petra cesta 32.

GRATIS
vožnja v Trst tja in nazaj in to v drugem razredu za vse odjemalce najmanj 1 vagon citron (limon) pri prvi družbi za aukcijo sadja „SAFOA“

(Trst - Via Torrefranca 21, telegrami: Safoa), katera bo svečano otvorjena 16. julija 1924 točno ob 1/2 5. uri.

Pojasnila dajejo vse filijale spedijske tvrdke CENTROPA. 3437a

Kopalna sezija 1924!

Najnovejša izbora:
kopalnih plašev, oblek, čepic ter kopalnih čevljev za dame in gospode! Posebno ugodno kupite kopalno obleko s krilom la Bengerjev trikot po reklamni ceni 125 dinarjev. Razpošilja se po pošti!

Oglejte si zalogo!
R. SINKOVIC nasl. K. SOSS
LJUBLJANA, Mestni trg št. 19. 1015 I

Angelus Humer.

Žalostnim srcem naznanjamo, da smo nenadoma izgubili ljubljeno in dobro sestro, oziroma tetko

Pogreb nepozabne bo v sredo, dne 9. t. m. ob 1/2 17. uri iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 8. julija 1924.

3443/a Zalujoči rodbini:
Janežič - Polak.

Lep črn premog

4000 do 5000 kalorij, franko Ormož, tona po 300 Din prodaja

Slovenska premogokopna družba z o. z. 1049
v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

Državne trošarine
Za priročno uporabo priredil M. Kostanjevec
Cena 10 Din s poštnino 11 Din. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadruzi Ljubljana, Prešernova ul. 54

Pozor! Kanalizirajte edino s cementnimi cevmi znamke „VULKAN“

ki je strojni izdelek, presega vse dosedanje ročno delo, gladka notranjost, natančne stike, je lažji, kar je važno pri železniških transportih in pri polaganju. 1107 a

Velika zaloga cevi, strešnikov, plošč za tlak. Izvršujem terazzo in vsa stavbena dela.

Betonska tvornica Jos. Cihlar, Ljubljana
TELEFON št. 735. Dunajska cesta 67. TELEFON št. 735.

MERAKL
boje, mastila, lakove, štuk, emajle, kistove i jamačno čisti firnis najboljše kakvoče nude

MEDIĆ-ZANKL
družba z o. z.

MARIBOR, LJUBLJANA, NOVI SAD, p. družnica, centrala, skladište.

Tvornice: 679/a
LJUBLJANA - MEDVODE.

DVA
Kreuzschlag - mlina
fabrikat Otto Hillig, Berlin 3443a

jeftino za prodati.

Poblize pod šifrom „Mlin V-84“ na INTER-REKLAM d. d., oglasni zavod, Zagreb I-78

Dalmatinski prvovrstni Portland cement
svetovne znamke

SALONA' (Tour)
nudi po najnižji dnevni ceni promptno tvornica „SPLIT“, del. dr. za Portland cement iz skladišča v Ljubljani Aleksandrova c. 12.

Ljubljanska kreditna banka.

Delniška glavica: Din 50,000.000.—
Rezervni sklad okoli: Din 10,000.000.—

Centrala:
Ljubljana, Dunajska cesta.

Podružnice:
Brazilec, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Brzojavni naslov: Banka Ljubljana.
Tel. št. št.: 261, 413, 502, 503 in 504.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu poznani kot najboljši

Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a Prodaja na obroke

Ljubljana, Selenburgova ul. 3

Centrala za SHS: Zagreb Maruličeva ul. 5 Zastopstva v vseh mestih